

Bezpečnostní rizika internetové komunikace

The security risks of Internet communication

Bc. Jan Horníček

Diplomová práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jan HORNÍČEK**
Osobní číslo: **A09451**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Bezpečnostní rizika internetové komunikace**

Zásady pro vypracování:

1. Vypracujte literární rešerši na dané téma.
2. Popište problematiku sociálních sítí a dalších možností internetové komunikace.
3. Klasifikujte a popište možná rizika spojená s touto problematikou.
4. Navrhněte možnosti jak využívat tento virtuální prostor co nejefektivněji.
5. Vypracujte www stránky zabývající se daným tématem s on-line poradnou.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **DĚDÍČEK, Dominik.** Facebook jednoduše. Praha : Computer Press, 2010. 128 s. ISBN 978-80-251-3196-1.
2. **ČERMÁK, Miloš .** Facebook : Sociální média - módní vlna, nebo revoluce v komunikaci?. Praha : Mladá fronta, 2011. 150 s. 9788020423368 .
3. **MEZRICH, Ben.** Miliardáři z Facebooku : Příběh zakladatelů společnosti plný sexu, peněz, geniality a zrady. Praha : Computer Press, 2010. 256 s. ISBN 978-80-251-2823-7.
4. **Technet : technika kolem nás [online].**Mafra a.s., 2011 [cit. 2011-01-16]. Dostupné z WWW: www.technet.idnes.cz.
5. **Lupa : server o českém internetu [online].** Praha : Internet info s.r.o., 1998 [cit. 2011-01-16]. Dostupné z WWW: www.lupa.cz. ISSN 1213-0702.
6. **SECURITY WORLD 2/2010, IDG CZECH, a.s.** ISSN 1214-794X
7. **SECURITY WORLD 4/2010, IDG CZECH, a.s.** ISSN 1214-794X

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Zuzana Oplatková, Ph.D.

Ústav informatiky a umělé inteligence

Datum zadání diplomové práce:

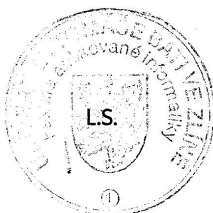
25. února 2011

Termín odevzdání diplomové práce:

27. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Diplomová práce čtenáře zavede do světa internetové komunikace. V teoretické části představí jednotlivé komunikační nástroje, jejich klady a zápory. Praktická část práce je zaměřena na on-line webovou prezentaci s poradnou zabývající se danou problematikou.

Motto této práce:

„Pokud chcete získat 500 milionů přátel, získáte i pár nepřátel.“

Převzato z filmu Sociální síť.

Klíčová slova: Internetová komunikace, e-mail, Icq, Jabber, Facebook, Sociální síť, Internet, Twitter, Blog, Forum, Skype, Bezpečnostní rizika, instant messaging.

ABSTRACT

This thesis introduces the reader into the world of Internet communication. The theoretical part presents the various communication tools, their pros and cons. The practical part is focused on the online web presence with consultancy dealing with the topic.

The motto of this work:

“If you want to get 500 million friends, you get a few enemies.”

Taken from the movie social network.

Keywords: Internet communication, e-mail, ICQ, Jabber, Facebook, Social Networking, Internet, Twitter, Blog, Forum, Skype, security, instant messaging.

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí mé diplomové práce Ing. Zuzaně Oplatkové, Ph.D. za odborné vedení, podnětné rady a připomínky, které mi poskytla během vypracování této práce.

Mé poděkování patří rodině, která mne po celou dobu studia finančně a psychicky podporovala.

Za jazykovou korekturu a morální podporu děkuji své přítelkyni Veronice.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 20.5.2011

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD.....	10
TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 INTERNETOVÁ KOMUNIKACE.....	13
1.1 VZNIK A VÝVOJ INTERNETU	13
1.2 ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE	14
1.3 PROSTŘEDKY INTERNETOVÉ KOMUNIKACE.....	15
1.3.1 AKTIVNÍ PROSTŘEDKY	15
1.3.2 PASIVNÍ PROSTŘEDKY.....	16
1.3.3 OFF-LINE PŘENOS	16
1.3.4 ON-LINE PŘENOS	16
1.4 PROSTŘEDÍ INTERNETOVÉ KOMUNIKACE	17
1.4.1 KOMUNIKACE VEDENÁ NA STRANĚ UŽIVATELŮ	17
1.4.2 KOMUNIKACE VEDENÁ VNĚ UŽIVATELŮ	18
1.4.3 PROSTŘEDÍ S ASYNCHRONNÍ KOMUNIKACÍ	18
1.4.4 PROSTŘEDÍ SE SYNCHRONNÍ KOMUNIKACÍ.....	18
1.5 KOMUNIKUJ V KOSTCE.....	19
1.5.1 METAKOMUNIKAČNÍ SLOŽKA	19
1.5.2 INSTANT MESSAGING	20
1.5.3 NETIKETA	21
1.5.4 PŘÍMÁ KOMUNIKACE	22
1.5.5 CENZURA VE SVĚTĚ INTERNETU	23
2 KOMUNIKAČNÍ PROSTŘEDÍ.....	24
2.1 E-MAIL	24
2.2 BLOG	25
2.3 FÓRUM.....	26
2.4 INSTANT MESSAGING.....	26
2.4.1 ICQ.....	27
2.4.2 QIP.....	28
2.4.3 CHAT.....	28
2.4.4 SKYPE	29
2.4.5 XMPP, CHCETE-LI JABBER.....	30
2.4.6 GOOGLE TALK.....	32
2.5 SOCIÁLNÍ SÍŤE	32

2.5.1	LINKEDIN	33
2.5.2	MYSpace.....	33
2.5.3	CLASSMATES	34
2.5.4	FACEBOOK	34
2.5.5	TWITTER.....	36
3	VÝHODY A NEVÝHODY KOMUNIKAČNÍHO PROSTŘEDÍ	38
3.1	E-MAIL	38
3.1.1	SSL.....	39
3.2	CHAT	40
3.3	ICQ.....	40
3.4	XMPP, CHCETE-LI JABBER.....	41
3.5	SKYPE	42
3.6	SOCIÁLNÍ SÍŤ	43
3.6.1	ANO ČI NE?.....	43
3.6.2	PRAVIDLA.....	44
4	BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA INTERNETOVÉ KOMUNIKACE	46
4.1	SOCIÁLNÍ INŽENÝRSTVÍ	46
4.1.1	PHISHING.....	47
4.2	SPAM	48
4.2.1	KDE BEROU SPAMERŮ E-MAILOVÉ ADRESY?	49
4.2.2	JAK SE SPAMU BRÁNIT?	49
4.3	HOAX	49
4.3.1	ČÍM HOAX ŠKODÍ?	50
4.3.2	JAK NA HOAX REAGOVAT?.....	51
4.4	KYBERŠIKANA	51
4.4.1	ÚTOČNÍK	51
4.4.2	OBĚŤ	52
4.4.3	NEJČASTĚJŠÍ FORMY KYBERŠIKANY PODLE E-BEZPECI.CZ.....	53
4.5	KYBERGROOMING.....	54
4.5.1	OBĚŤ	54
4.5.2	KDO JSOU ÚTOČNÍCI?	54
4.5.3	JAK SE CHRÁNIT PŘED KYBERGROOMINGEM?	55
4.6	KYBERSTALKING.....	55
4.7	SEXTING	57
4.8	FLAMING	58

4.9 ZÁVISLOST	58
PRAKTICKÁ ČÁST	60
5 WEBOVÁ PREZENTACE	61
5.1 INTERNÍ ODKAZY	62
5.1.1 INSTANT MESSAGING	62
5.1.2 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA.....	63
5.1.3 E-PORADNA	63
5.1.4 SOCIÁLNÍ SÍTĚ	65
5.2 EXTERNÍ ODKAZY	65
5.2.1 SOCIOTECHNIKA.IC.CZ.....	66
5.2.2 SEXTING.CZ.....	66
5.2.3 HOAX.CZ	67
5.2.4 E-BEZPEČÍ.CZ	68
5.2.5 BEZPEČNÝINTERNET.CZ.....	68
ZÁVĚR	70
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	72
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	78
SEZNAM OBRÁZKŮ	79
SEZNAM TABULEK.....	80
SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Jednou z mnoha věcí, které internet světu poskytl, je právě usnadnění komunikace. V dnešní době zahlcené tímto fenoménem byste asi složitě hledali někoho, kdo s internetovou komunikací v jakékoli podobě nepřišel do kontaktu. Díky komunikaci on-line se prodlevy mezi předáním jakékoli informace zkrátily na naprosté minimum. S rychlostí, jakou odesíláme zprávu, odesíláme i její obsah a vzhledem k povaze celé on-line komunikace již většinou nejsme schopni nijak pozorovat další osud námi odesílaných informací. Usnadnění komunikace pomocí internetu s sebou proto nese i jistá rizika a musíme s nimi počítat. Opatrnost při posílání citlivějšího obsahu, jako jsou osobní data či soukromé materiály, je proto na místě. Díky možnostem, které internetová komunikace nabízí, se můžete velice snadno seznámit, podělit se o své zážitky nebo sdílet obsah. Internet boří vzdálenost i čas a umožňuje lidem po celém světě komunikovat v reálném čase. S nárůstem moderních technologií a komunikačních prostředí to lze jednoduše přes e-mail, instant messaging, sociální sítě, chaty nebo třeba volání přes internet. S možností komunikace přes internet ale vznikají i určitá rizika, která si možná neuvědomujeme nebo nepřipouštíme. Následující řádky by Vám měly tuto problematiku přiblížit a pomoci Vám i s orientací v základních pravidlech bezpečné komunikace. Největším rizikem je totiž především samotný uživatel a jeho chování na internetu, které se asi nejvíce dotýká ztráty soukromí. Uvědomte si, že to, co na internetu jednou zveřejníte nebo pošlete, již nelze ve většině případů vrátit zpět. Pokud někomu na internetu zašlete fotografii nebo ji ukážete všem v síti, počítejte s tím, že jste ji vlastně publikovali. Kdokoli ji může vidět, použít, nebo dokonce zneužít. Zastavit později takový proces šíření zprávy nebo nějakého souboru je prakticky nemožné. Proto musíte nad případnými důsledky uvažovat již před samotným odesláním. Rozmyslete si proto, co na internetu sdělujete, komu co posíláte a do jaké míry tedy chráníte své soukromí.

V samotném úvodu práce si rozebereme internetovou komunikaci, historii internetu a základní prvky tohoto moderního způsobu dorozumívání. K rychlé komunikaci na internetu slouží mnoho nástrojů. Mezi nejvýznamnější patří e-mail, instant messaging, sociální sítě nebo internetové volání. Podrobně se s těmito nástroji seznámíte v kapitole komunikační prostředí. V další části práce se budu zabývat výhodami a nevýhodami tohoto prostředí. Závěr teoretické části obeznámí čtenáře s oblastí bezpečnostních rizik

internetové komunikace. Praktická část bude představovat on-line poradnu s webovou prezentací dané problematiky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INTERNETOVÁ KOMUNIKACE

Jednou ze zásadních lidských potřeb je bezesporu důležitá komunikace s příslušníky stejného druhu. Vývoj lidské společnosti je spojen s objevováním stále nových způsobů dorozumívání, od mimoslovní komunikace pomocí gest a různých zvukových projevů přes verbální jazykovou komunikaci. Vyjádřením obrazových a písemných projevů se dostáváme až k masovým médiím – tisku, rozhlasu, televizi a datovým médiím, jejichž nejsilnějším představitelem je právě internet [1].

Zajištění komunikace v prostoru a čase prošlo během několika stovek let značným vývojem, jehož růst se však může zdát, ve srovnání s převratnými pokroky, jichž populace v této oblasti dosáhla během posledních desetiletí, nesmírně pomalá. Předtím, než si člověk mohl vůbec poprvé „zabrouzdat na Internetu“, nebo sledovat televizní pořad realizovaný družicovým satelitním systémem, muselo v úplném počátku dojít k opatřením pro časoprostorovou nevázanou komunikaci – k ukládání informací od záznamů do hliněných a kamenných destiček, přes papyrus, pergamen až k papíru, a zejména pak v této oblasti rozvoje k mezníku souvisejícímu s výše uvedeným - ke vzniku písma. Od klínového a hieroglyfického se dostáváme až k našemu hláskovému. Postupné pokusy o překonání prostorové komunikační bariéry zahrnují využívání dálkových znamení v podobě kouřových, světelných, akustických, signálů a Morseovy abecedy, později už telefonu, rádiových vln a již zmíněného družicového přenosu. Jestliže bychom chtěli seznam dohnat do krajností, mohli bychom na tomto místě zmínit také novodobý styl písma, skládající se z pouhých dvou čísel – nuly a jedničky, tedy základních stavebních kamenů celé počítačové technologie.

1.1 Vznik a vývoj internetu

První myšlenky o vytvoření sítě, která by umožňovala komunikaci mezi několika počítači, se začaly objevovat již v 60. letech 20. století ve Spojených státech amerických. Tehdejší cílem bylo propojit počítače armádní, vládní a také počítače vědeckých center, a to tak, aby ve struktuře sítě neexistovala žádná centrální řídicí autorita a počítače byly schopny fungovat a komunikovat i při úplném vyřazení některého z nich z provozu např. v důsledku škod způsobených atomovým úderem [2].

V roce 1969 byly uvedeny do provozu první uzly experimentální sítě, která se nazývala ARPANET¹. Tyto zařízení byly umístěny na univerzitách a jejich počet se postupně rozrůstal, v roce 1972 již čítal 37 propojených počítačů. Síť ARPANET byla využívána zejména jako prostředek elektronické pošty a základní komunikace.

První modely projektu Internet, tedy globálního systému propojení počítačových sítí (odtud tzv. „sít' sítí“), které jsou schopny navzájem si vyměňovat data na základě jednotného protokolu TCP/IP, byly představeny kolem roku 1978, ale do provozu zavedeny až v roce 1981. V období mezi lety 1983 – 1992 pak dochází k prudkému nárůstu připojených zařízení (z asi jednoho tisíce kusů na více než jeden milion) a především také k expanzi sítě Internet do celého světa. V 90. letech vstupuje na Internet komerce v podobě reklamy a obchodních transakcí. Internet poté přestává být využíván pouze ve vědeckých kruzích, ale začíná být hojně vyhledáván i v širším okruhu veřejnosti.

1.2 Elektronická komunikace

Pro soudobou společnost je charakteristické rychlé šíření a všestranné využívání elektronických médií a vyspělých technologií, výtěžků moderní vědy. Vedle dnes již klasických „komunikačních kanálů“, jakými jsou např. klasické pevné telefonní aparáty, mobilní telefony, faxy a listovní pošta se i Internet stal nepostradatelným nástrojem komunikace a práce s informacemi, jichž se zde nachází obrovské množství a jsou dostupné z kteréhokoliv místa na Zemi, kde je zaveden [3].

Uživatel tak zároveň nemusí informace na rozdíl od ostatních prostředků masové komunikace jen pasivně přijímat a vyhledávat, může je i přidávat, upravovat či na ně nějakým způsobem reagovat a zapojit se do diskuse s ostatními účastníky internetové sítě. Nebezdůvodně se dnešní společnost nazývá informační. Od tradičních médií masové komunikace² se Internet odlišuje tím, že poskytuje informace na téměř neomezeném

¹ ARPA - Advanced Research Project Agency - americká agentura podléhající ministerstvu obrany, financující velké množství výzkumných projektů.

² Masová média – tisk, rozhlas, televize a v datové podobě internet.

prostoru – je celosvětovým médiem, které nezná hranice ani vzdálenosti – odtud pojmenování Cyberspace³

Internet je komunikačním prostředím, v němž probíhají nejrůznější druhy sociální interakce a interpersonální komunikace, ať už se jedná o komunikaci dyadickou⁴, skupinovou nebo masovou [2].

Na rozdíl od klasických jednosměrných masových medií v podobě rozhlasu nebo televize, dává Internet uživateli možnost být nejen konzumentem informací, ale i jejich zdrojem. Jako konzument si navíc každý nezávisle vybírá své informační kanály a není nijak omezen (pomineme-li snahu některých nedemokratických vlád o cenzuru v oblasti masových medií a jejich přístupů na síti) předem vytvořenou programovou nabídkou pro daný čas, jako je tomu např. u televizních programů.

1.3 Prostředky internetové komunikace

Prostředků a prostředí, jimiž a v nichž můžeme na internetu komunikovat, je mnoho. Každý jeden prostředek a prostředí má své specifické vlastnosti, které ho více, či méně odlišují od ostatních prostředků a prostředí. Prostředky nám umožňují komunikaci v jednotlivých prostředích. Protože nás nezajímá, jak je činnost jednotlivých prostředků technicky zabezpečena, budeme se zajímat pouze jejich specifiky, které mají přímý dopad na komunikaci [3].

1.3.1 Aktivní prostředky

Aktivní prostředky značí takové prostředky, které sdělení přenáší od odesílatele přímo k odesílatelem určenému příjemci, či skupině příjemců. V reálném světě mezi tyto prostředky patří například pošta, telefon, fax. Tedy prostředky, u nichž je nutno

³ Cyberspace – kyber prostor (space – ve smyslu vesmíru, prostoru otevřeného, neomezeného).

⁴ Verbální (slovní) nebo nonverbální (bez použití slov) mezilidská komunikace (vzájemné působení) mezi dvěma jedinci.

jednoznačně určit jednotlivce, či skupinu, k níž má být sdělení směřováno. Proto, abychom aktivní prostředek mohli použít, je třeba mít zprávu, data, které chceme přenést, a jednotlivce, či skupinu, pro niž je zpráva, či data určena a k nimž má být směřována [3].

Aktivní prostředky se dále dělí na prostředky s off-line a on-line přenosem.

1.3.2 Pasivní prostředky

Pasivní prostředky značí takové prostředky, které sdělení primárně nesměřují ke konkrétnímu uživateli. Tyto prostředky umožní sdělení pouze zveřejnit, a to veřejně, či privátně a pak na svého příjemce čekají. V reálném světě bychom mezi tyto prostředky mohli zařadit zveřejnění zprávy v novinách, televizi, rádiu, obecní, či podnikové nástěnce,... Tedy prostředky, u nichž je nutno určit kam má být sdělení umístěno, ale u kterých nevíme, kdo všechno naše sdělení přijme [3].

Pasivní prostředky najdeme pouze v off-line formě. Off-line přenos můžeme u pasivních prostředků chápat stejně, tak jako je chápeme u aktivních prostředků.

1.3.3 Off-line přenos

Off-line přenos je takový přenos, který nám umožní přenášet sdělení a data od odesilatele k příjemci, a to tak, že příjemce nemusí být v době přenosu tomuto přenosu fyzicky přítomen. Přenos sdělení, dat se uskuteční v příjemcově nepřítomnosti a příjemce o zasláná data nepřijde. Samozřejmě, příjemce tomuto přenosu být přítomen může. Není to však nutnou podmínkou [3].

Off-line přenos nebo též přenos „mimo linku“ si můžeme ve skutečném světě představit jako přenos poštovních zásilek, nebo jej můžeme přirovnat k faxu. Ve stavu, kdy nebyl příjemce zastižen, se doručené dopisy ukládají do schránek, faxové zprávy zůstanou vytištěné na papíře. Na internetu off-line přenos zastupuje elektronická pošta v podobě e-mailů.

1.3.4 On-line přenos

On-line přenos je takový přenos, který nám umožňuje přenášet sdělení, data od odesilatele k příjemci, a to tak, že příjemce musí být v době přenosu tomuto přenosu fyzicky přítomen.

Přenos sdělení, dat se tedy uskuteční pouze za přítomnosti příjemce. Pokud příjemce přenosu dat fyzicky přítomen není, o zaslání data přijde [3].

V reálném světě si on-line přenos neboli přenos „na lince“ můžeme ukázat na názorném příkladu hlasového sdělení telefonním přístrojem bez přítomnosti záznamníku. Pokud osoba, které voláme, není u telefonního přístroje přítomna, hovor se neuskuteční a zpráva nebude sdělena.

Na internetu je on-line přenos nahrazen prostředky textového přenosu dat, audio přenosu dat a prostředky audio-video přenosu dat.

Obr.(1) Google.cz/obrazky, on-line

1.4 Prostředí internetové komunikace

Prostředím internetové komunikace rozumíme prostředí, v němž samotná komunikace probíhá. Internet nám nabízí hned několik těchto prostředí, ve kterých je možno komunikaci vést a které jsou od sebe navzájem dosti odlišné.

1.4.1 Komunikace vedená na straně uživatelů

Komunikace vedená na stranách uživatelů je taková komunikace, při níž se osobám, které se této komunikace účastní, zdá, že část komunikace probíhá přímo u nich, na jejich straně. To znamená v počítači, či internetové konzole, jejichž prostřednictvím je komunikace vedena. Jako příklad této komunikace si můžeme uvést elektronickou poštu, nebo audio přenos. Uživatel, který tyto prostředky používá, píše elektronickou zprávu, či telefonuje ze svého počítače. Uživatel, který zprávu, či hovor přijímá, tak zase činí na svém počítači [3].

To, že jednotlivý uživatelé nabývají dojem, že se část komunikace odehrává na jejich straně, dokreslují věty, kterými o tomto typu komunikace mluví. Většinou říkají: „Dnes mi do počítače přišlo osm emailů“, „Odeslal jsem šest emailů“, „Poslední dobou volám jen z počítače.“

1.4.2 Komunikace vedená vně uživatelů

Komunikace vedená vně uživatelů je taková komunikace, při níž se osobám, které tuto komunikaci vedou, zdá, že komunikace neprobíhá přímo u nich, kde fyzicky sedí, ale kdesi mezi nimi. V uměle stvořeném virtuálním prostředí. Jako příklad této komunikace si můžeme uvést různé druhy chatů tzv. chatovacích místností [3].

Z výše uvedeného potom vyplývá, jak se jedinec o tomto typu komunikace vyjadřuje. Obvykle říká věty typu: „Dnes jsem tři hodiny mluvil s kámošema na xku.“ „Kam nejradši chodíš chatovat?“ „Byl jsi na facebooku?“ „Pojď na face.“

V reálném komunikační situaci se s tímto typem komunikace nesetkáme. V kyberprostoru se stává tento druh komunikace stále oblíbenější, především pokud spolu komunikuje více osob nežli jen dvě.

1.4.3 Prostředí s asynchronní komunikací

Prostředí s asynchronní komunikací je takové komunikační prostředí, v němž nejsou jednotlivý uživatelé nuceni komunikovat v reálném čase. Nemusí tak za účelem komunikace sedět v ten samý okamžik u počítače – být oboustranně on-line. V prostředí s asynchronní komunikací se totiž každá odeslaná zpráva vždy nejprve v místě doručení uloží a takto uložená čeká na to, až si ji adresát vyzvedne. Po vyzvednutí a přečtení této zprávy zpravidla následuje reakce čtenáře k odesílateli. Adresát si poté určí, zdali zprávu nechá dále uloženou nebo ji smaže. Mezi představitele asynchronní komunikace se řadí především fóra, e-mail, blogy, knihy návštěv a virtuální výukové prostředí (Moodle).

1.4.4 Prostředí se synchronní komunikací

Synchronní komunikace je komunikace s okamžitou odezvou v reálném čase. V prostředí se synchronní komunikací se totiž odeslané zprávy neukládají. Není-li tak jejich adresát v době doručení zprávy přítomný, o zprávu přichází. Tato komunikace může být zrealizována

bud' počítačovou, či mobilní sítí. Mezi nástroje synchronní komunikace patří například chat, internetová telefonie, instant messengery a videokonference. V reálném světě sem patří rádio a televize s živými vstupy, mobilní a pevné telefonní linky.

1.5 Komunikuj v kostce

Internetová komunikace jak je uvedeno výše prošla během posledního desetiletí výraznou vývojovou cestou. Dnes se neomezujeme pouze na komunikaci pomocí emailových schránek a jejich konferencí, podobně lze komunikovat i na diskusních fórech - jediný rozdíl oproti emailové konferenci spočívá v tom, že jednotlivé příspěvky nebývají posílány do elektronických schránek účastníků, nýbrž jsou zobrazovány na jednom místě, na konkrétní webové stránce, kam může kterýkoliv zaregistrovaný člen vstoupit a libovolně pročítat či přidávat nové příspěvky.

1.5.1 Metakomunikační složka

Při běžné komunikaci si nesdělujeme jen holá fakta, vždy je přítomna zároveň takzvaná metakomunikační složka. Nejde jen o to, co sdělujeme, ale také o to, jakým způsobem a v jaké situaci se k danému problému vyjadřujeme [3].

emotikona	význam
:) nebo :-)	radost, vtip
:(nebo :-(smutek
:D nebo :-D	opravdu velká radost, chechot
:-/ nebo :-\	nerozhodnost, zmatek, skepse
%-) nebo %)	zmatek, blázen
(:-* nebo :*)	polibek
;) nebo ;-)	úsměv s mrknutím
:(nebo :.(nebo :'/	pláč
:-!	je mi z toho špatně
:-P	vyplazuje jazyk

Tabulka č.1 – 10 nejpoužívanějších klávesových emotikon

Používání emotikon⁵ („smajlíků“) nemůže nahradit prostorově blízkou komunikaci tváří v tvář, kdy jedinec, mnohdy nevědomky, formuje svůj projev podle držení těla, mimiky, modulace hlasu, očního kontaktu, gest záměrných i mimovolných, podle čichových vjemů a škály dalších nepatrných doprovodných projevů komunikace face-to-face.

V dnes již o něco menší míře než e-mail je zatím mezi uživateli rozšířeno internetové telefonování. Základní výhodou je cenová dostupnost a kvalita přenosu blížící se klasickým telefonním přístrojům. Přes Internet se dají pořádat také videokonference, tedy vzdálená interaktivní komunikace mezi nejméně dvěma účastníky, se současným přenášením obrazu a zvuku, což mohlo být před pár desítkami let považováno za science-fiction.

Obr.(2) Google.cz/obrazky, animované emotikony

1.5.2 Instant messaging

Co je ovšem dnes a nějakou dobu již realitou je komunikace pomocí instant messaging. IM je internetová služba, umožňující svým uživatelům sledovat, kteří jejich přátelé jsou právě připojeni, a dle potřeby jim posílat zprávy, chatovat, přeposílat soubory mezi uživateli a i jinak komunikovat. Hlavní výhodou oproti používání např. e-mailu spočívá v principu odesílání a přijímání zpráv v reálném čase. Jinými slovy zpráva je doručena ve velmi krátké době od odeslání (většinou v rámci stovek milisekund) [5].

⁵ Emotikon (používá se i varianta emotikona a český ekvivalent „smajlík“) je grafický symbol složený obvykle z interpunkčních a speciálních znaků, který vyjadřuje pisatelovu náladu, postoj či emoce.

Instant messaging tak umožnil posunout hranici komunikace zase o pár metrů dál. Vznikají nové projekty a komunikační portály, kde hraje stav on-line nebo off-line velkou roli. Jmenujme například icq, a v současné době velký fenomén v podobě sociálních sítí. O této problematice více v další části práce. Uživatelskou základnu instant messaging najdete v příloze P1.

1.5.3 Netiketa

Internet je nejen velmi masově využíván, ale dnes již ve většině případů bohužel hojně zneužíván. Vedle množství užitečných služeb nabízí Internet široký prostor také spekulantům a organizacím s nečistými záměry. Pokrok vědy tak může v jistém úhlu pohledu přinášet i společensky velmi neblahé důsledky [1].

Ať už se jedná o zásadní trestné činy jako hacking (Kde údajně cílem těchto hackerských skupin není uškodit, ale upozornit na nedokonalosti internetu a možné následky tímto způsobené). Druhou skupinu tvoří tzv. „crackers“ zločinečtí hackeři, kteří prolamují zabezpečení informačních systémů za účelem svého obohacení, většinou je můžeme přiřadit ke skupině lidí zabývajících se vyhrožováním, šířením dětské pornografie, nabídkou ilegálního softwaru, drog, zbraní anebo o mírnější prohřešky jednotlivců jako např. zneužívání anonymity a změny identity pro vyřizování osobních účtů.

Neopomenutelnou součástí dnešního Internetu je možnost rozmnožovat a distribuovat programy, texty a hudební nebo filmové soubory mnohem účinněji než to v období před masovým rozšířením Internetu dovolovaly nosiče dat, kopírky či magnetofony. Počítačovní piráti zneužívají za pomoci výměnných sítí a dalších serverů např. uložto.cz⁶ celé škály reprodukčních prostředků a způsobují tak značné ztráty vlastníkům autorských práv. Na tomto poli se tak přímo setkává svobodná internetová síť s nesmlouvavým právním řádem.

Nepochybně internet – ona „demokratická katedrála současnosti“ - již nyní zcela mění rytmus našeho života, dává odumírat naší zažité sociální inteligenci a rozmetá tradiční uspořádání našich pracovišť i bytů, jeho intenzivní cirkulace stále obnovovaných informací

⁶ Ulož.to je server určený pro snadné sdílení, posílání a prohlížení souborů.

nás, neopostmoderní divochy, katapultuje do internetového novověku, v němž je možné snad opravdu všechno [2].

Používáním internetové komunikace jako bychom částečně ztráceli nebo alespoň měli dojem, že ztrácíme plnou míru odpovědnosti za své projevy – mezi činem a jeho důsledkem jako by leželo cosi tolik neskutečného, něco, co může vzbuzovat dojem nereálnosti, jako by náš život a vše, co děláme, byla jen součást obrovské a nekončící on-line počítačové hry [1].

Existuje sice netiketa⁷, ve světě internetu jakási pomyslná sbírka pravidel a zásad, která by se měla dodržovat. (např. neobtěžování reklamou v místech, která pro ni nejsou vyhrazena, nezahlcování spamem apod.), je ovšem jen velmi těžko prokazatelné, zda ji budeme akceptovat a v internetovém světě se podle jejich zásad řídit či nikoliv. (Do netikety se promítá i základní motto Internetu - buďte konzervativní při vysílání a liberální při příjmu. Sami se pokud to možnosti umožňují, řiďte netiketou, ale pokud se jí někdo jiný neřídí, buďte tolerantní). Vědomí toho, že je člověk neustále ukrytý za monitorem, má určitou anonymnost, je neviditelný, v něm zřejmě stupňuje snadnost nevhodného chování a některým lidem v tomto druhu komunikace chybí patřičné zábrany, které by v reálném světě, kde „jsou vidět“, měli.

Kompletní pravidla „internetové etiky“ najdete v dokumentu základních pravidel chování v síti "Network Etiquette-Netiquette" na webových stránkách: <http://hoax.cz/hoax/netiketa>.

1.5.4 Přímá komunikace

Jednou z variant skrývání své identity je i přímá komunikace po Internetu, tzv. „chatování“. Lidé s většími či menšími komunikačními problémy zde hledají určitou formu vysvobození. Přestávají zde pociťovat stud, který je v běžném životě doprovází na každém kroku. Stávají se mistry konverzace, a zbavují se obav z navazování nových známostí, vyprošťují se tak na krátký čas ze své samoty.

⁷ Slovo *netiketa* je odvozeno z anglického *net* (= síť; častá zkratka pro internet) a slova *etiketa*.

Riziko, že budou ostatními jedinci participujícími na interakci nějakým způsobem odsouzeni např. kvůli svému handicapu ve vzezření apod., se zde totiž díky anonymitě chatu a fyzické nepřítomnosti ostatních participujících snižuje na minimum, možná by se dokonce dalo říci, že takové riziko vůbec neexistuje [3].

1.5.5 Cenzura ve světě internetu

Vládní zásahy do činnosti Internetu či omezování způsobu přístupu k němu nejsou dnes ojedinělou záležitostí jen v totalitních režimech, ani některé demokratické vlády se nezdráhají pustit do jeho regulace. Diktátoři potřebují mít kontrolu nad informacemi a Internetu prakticky jakoukoliv plošnou kontrolu znemožňuje, není tedy divu, že se Internet stal obrovským strašákem nedemokratických režimů. Přístup k informacím totiž do jisté míry zajišťuje a upevňuje moc [1].

Poměrně známá je situace ohledně cenzury Internetu v Číně, kde se musí každý jedinec nebo poskytovatel internetových služeb registrovat u státních úředníků a za porušení tohoto pravidla hrozí přísné tresty. Osobně se o tom přesvědčil bývalý ředitel oddělení monitorování internetu čínského ministerstva veřejné bezpečnosti Yu Bing. Za braní úplatků a prosazování určitých firem k zakázkám zabývajícím se právě regulací internetu dostal trest smrti. Bing dlouhodobě protěžoval antivirovou firmu Rising, jejichž produkty oficiálně doporučoval. Méně už se pak ví např. o tom, že Německo zakázalo přístup k některým internetovým uzlům nebo o tom, že Rusko a Francie zakazují používat jiné než jejich tajnou policií schválené šifrovací programy. Spojené státy zcela zakazují posílání šifrovaných textů nebo kódovacích programů, které by úřady nedokázaly rozluštit.

Zda se bude tato zdánlivě nevinná a potřebná cenzura nadále rozšiřovat, ukáže až budoucnost. Je ale otázkou, jak se cenzura informací bude slučovat se svobodou projevu v nadcházející epoše, kterou sociologové nazývají informační či postindustriální společností, v níž jsou informace stěžejním sdíleným statkem [1].

2 KOMUNIKAČNÍ PROSTŘEDÍ

Komunikační prostředí v internetové komunikaci můžeme chápat jako služby nebo softwarové aplikace, které nám umožňují využívat tento komunikační prostor co nejeefektivněji. S rozvojem a využitím internetové sítě se elektronická komunikace posunuje stále dál a dál. Na následujících stránkách si představíme nepoužívanější z nich. Obrázková dokumentace viz příloha P II.

2.1 E-mail

Elektronická pošta, zkráceně e-mail (často také nesprávně email), je způsob odesílání, doručování a přijímání zpráv přes elektronické komunikační systémy [7].

Každý uživatel musí mít pro příjem zpráv svoji e-mailovou adresu, která identifikuje jeho elektronickou poštovní schránku. Ta je fyzicky umístěna na nějakém internetovém serveru, populární jsou zejména servery, které nabízejí e-mailovou schránku zdarma a s webovým rozhraním (např. Centrum.cz, GMail, Seznam.cz).

Termín e-mail se používá jak pro internetový systém elektronické pošty založený na protokolu SMTP⁸, tak i pro intranetové systémy, které dovolují posílat si vzájemně zprávy uživatelům uvnitř jedné společnosti nebo organizace (tyto systémy často používají nestandardní protokoly, mívají ovšem bránu, která jim dovoluje posílat a přijímat e-maily z internetu) [7].

Elektronická pošta vznikla v roce 1965 jako způsob komunikace více uživatelů. Nejvíce se o rozšíření e-mailu zasloužil zejména internet. E-mail je přitom ve skutečnosti starší než síť, která ho tolik proslavila. Některé prvky e-mailu se tak staly základním kamenem při tvorbě internetu.

Internetové e-mailové zprávy se skládají ze dvou hlavních částí:

- Hlavička – předmět zprávy, odesílatel, příjemce a jiné informace o e-mailu

⁸ Simple Mail Transfer Protocol (zkratka SMTP) je internetový protokol určený pro přenos zpráv elektronické pošty (e-mailů) mezi přepravci elektronické pošty (MTA).

- Tělo – Samotná zpráva, obvykle obsahuje na konci blok s podpisem.

K e-mailu je možné přikládat jako přílohy i obrázky a jiné soubory. Bez problémů bývá doručování menších souborů typu dokumentu. Pokud však je ke zprávě přiložen velký soubor nebo příliš mnoho souborů nebo soubor typu programu, který by mohl být infikován virem nebo červem, mnohdy taková zpráva neprojde ochrannými filtry na doručovací cestě [7].

2.2 Blog

Slovo „blog“ vzniklo stažením anglického „web log“, což v češtině zhruba znamená „webový zápisník“, a zkrácením slova „weblog“ [8].

Blog je webová aplikace obsahující příspěvky většinou jednoho editora na jedné webové stránce. Nejčastěji, nikoli však nezbytně, bývají zobrazovány v obráceném chronologickém pořadí, (tj. nejnovější nahoře). Autor se nazývá blogger, jejich vzájemné vztahy nazýváme blogosféra [8].

Blog můžeme formulovat jednoduchou definicí v podobě osobních „deníčků“ po oficiální zpravodajství firem, sdělovacích prostředků a politických kampaní; do weblogu může přispívat stejně tak jediný autor, malá skupina přátel nebo široká komunita. Mnoho weblogů umožňuje čtenářům přidávat komentáře a reagovat tak na jednotlivé příspěvky. Vznikají tak nové čtenářské komunity zabývají se danou problematikou. Jiné weblogy mohou být neinteraktivní.

Různí se i formát weblogů, od prostého seznamu odkazů na webové stránky po dlouhé původní texty. Jednotlivé příspěvky jsou téměř vždy označeny datem a časem; jelikož odkazy jsou pro weblogy důležité, většina má způsob, jak archivovat starší příspěvky a určit jim stabilní URL adresu; ta se nazývá permalink. Stále častější a dnes už de facto standard je nabízet přehled nejnovějších příspěvků ve formátu RSS [8].

U nás patří k nejrozšířenějším například blog.idnes.cz, blog.cz, blogujem.cz.

2.3 Fórum

Podle wikipedia.org je fórum nebo též Internetová diskuse chápána jako stránka nebo místo na internetu, kam lidé vkládají své názory a reakce k dané problematice a ty se následně na stránce zobrazují. Je to asynchronní komunikační prostředí. Oproti IRC⁹ kanálům nebo chatu se internetová diskuse obvykle liší tím, že přispěvatelé nemusí být ke stránce připojeni současně a reagovat okamžitě, ale mohou své názory publikovat i s odstupem mnoha dní či měsíců.

Podle základního účelu rozdělujeme internetové diskuse na několik typů. Prvním takovým typem může být například reakce čtenáře na určitý článek nebo webovou stránku. Předmětem diskuse se stává samotný text popřípadě produkt, který je popisován. Další je diskusní fórum, které je obvykle součástí většího projektu (diskusního serveru), kde můžeme zakládat nová diskusní témata, a rozdělovat je do skupin. Jednotlivé diskuse bývají rozděleny samotným tématem, nikoliv však úvodním textem. Můžeme sem určitě zařadit i jednoduchý systém otázek a odpovědí. Něco jako on-line poradnu, kde se dotazující ptá na konkrétní problém osoby, která je s tématem dostatečně obeznámena, aby podala pravdivou a výstižnou odpověď.

Mezi české diskusní servery můžeme zařadit například www.lide.cz.

2.4 Instant messaging

Wikipedia.org popisuje IM jako internetovou službu, umožňující svým uživatelům pozorovat, kteří jejich přátelé jsou právě on-line, a dle potřeby jim posílat zprávy, chatovat, přeposílat soubory mezi uživateli, ale i jinak komunikovat. Hlavní výhodou oproti používání např. e-mailu spočívá v principu odesílání a přijímání zpráv v reálném čase. Jinými slovy zpráva je doručena ve velmi krátké době od odeslání (většinou v rámci stovek milisekund).

⁹ Internet Relay Chat (IRC) byla jednou z prvních možností komunikace v reálném čase po internetu. Ve své době propojovala významnou část internetových uživatelů. IRC tak částečně stojí u zrodu „internetového chatování“.

Instant messaging je založen na principu synchronní komunikace. Zrychluje tak komunikaci a umožňuje snadnou spolupráci mezi více lidmi. Na rozdíl od e-mailu nebo telefonu druhá strana ví, zda je účastník on-line či nikoliv. Většina IM systémů umožňuje nastavit řadu filtrů, jedním z nich je i away message, tedy zpráva podle které lze zjistit, zda je uživatel přítomen přímo u svého počítače. Na druhou stranu uživatele nikdo nenutí, aby na zprávy odpovídal ihned. Tímto způsobem se IM komunikace stává méně obtěžující než třeba telefon a to je i jeden z důvodů, proč je tento způsob dorozumívání stále více oblíben v obchodním prostředí. Instant messaging je ideální pro rychlou internetovou komunikaci, přeposílání datových souborů, a díky velké klientské základně se stává dostupný pro každého.

Jednotlivá komunikační prostředí instant messaging v grafické podobě viz. Příloha P III.

Obr.(3) Seznam.cz/obrazky, loga klientů
instant messaging

2.4.1 Icq

ICQ, uváděné celým jménem jako I Seek You (česky já tě hledám), je software pro komunikační prostředí na internetu založené na instant messagingu využívající protokolu OSCAR. Program byl vytvořen izraelskou firmou Mirabilis a veřejnosti zpřístupněn v roce 1996. Současným majitelem je firma Digital Sky Technologies, která ICQ koupila v roce 2010 od firmy AOL za 187,5 miliónu dolarů. V Česku zajišťuje podporu, download, jazykový překlad a prezentaci klienta ICQ firma a portál Atlas.cz a Centrum.cz patřící do skupiny Centrum Holdings.

Funkce programu ICQ zahrnují posílání textových zpráv, offline posílání zpráv, chatování ve více uživatelích, omezené odesílání SMS zpráv zdarma, posílání souborů, *pohlednic* a multiplayerových her převážně v technologii Flash. Dalšími funkcemi jsou vyhledávání uživatelů podle přezdívky (nicku), jména a ICQ UIN¹⁰ a podpora protokolu POP3 [9].

2.4.2 Qip

QIP pochází z Ruska a zde je velmi populární; pro komunikaci používá protokol XMPP. Svým vzhledem i systémem používání je podobný ICQ, a tak uživatelé, kteří by na něj chtěli přejít, jistě nebudou mít problémy si ho osvojit. Komunikuje totiž i na tomto protokolu, takže o své přátele nepřijdete [4].

Nemá reklamy a zbytečné funkce (Xtraz apod.). Nabízí všechny funkce, na které jste u instant messengerů zvyklí, doplněné o řadu zajímavých vlastností a funkcí, které usnadňují práci s programem. Umí šifrovat posílané zprávy, má více invisible (neviditelných) režimů, menší nároky na paměť počítače atd. Dle spokojených uživatelů v sobě QIP obsahuje nejlepší vlastnosti z komunikátorů ICQ 2003b a Miranda IM.

2.4.3 Chat

Chat je krátký rozhovor mezi dvěma a více lidmi v komunikačním prostředí. Uskutečňuje se vždy v reálném čase. V užším smyslu se při chatu komunikuje pomocí psaného textu a emotikon jako je tomu například i u Icq.

Slovo chat se v angličtině běžně používá pro klábosení, pokec, přátelský rozhovor. V technologickém smyslu se původně jednalo o čistě textovou formu komunikace, při které mohly být vyměňovány pouze znaky. Pro chat byl zaveden komunikační protokol IRC. Později se k tomuto způsobu přidala možnost přenášet zvuk, případně i obraz. Mluvíme pak o audiochatu, případně videochatu [10].

¹⁰ Uživatelé ICQ jsou identifikováni číslem nazvaným UIN (Universal Internet Number), toto číslo se uděluje v pořadí od nuly. V ICQ 6 se uživatelé mohou přihlásit zadáním e-mailové adresy, která je zadána při registraci ICQ. Noví uživatelé dnes obdrží UIN s číslem 500-000-000 a vyšším, nižší čísla (pět a šesticiferná) jsou dražena na aukčních serverech, jako je eBay, uživateli, kteří se registrovali dříve.

Jak bylo uvedeno výše, chat je krátký rozhovor, což nám může potvrdit i systém jazyka, který se při chatování hojně využívá. Obdobou emotikon jsou akronymy. Nejsou nikde standardizovány, existují nejrůznější verze a také dochází k maximální ekonomičnosti komunikace. Mají za úlohu vyjadřovat emoce, pocity a také jednoduché sdělení.

akronym	plné znění	akronym	plné znění
CTJ?	co to je?	NN	ne ne
Ď	děkuji	NZ	není zač
DCL	docela	NJN	no jo no
JXVD?	jak se vede?	O5Z5	opět zpět (k tématu)
JJ	jo jo	PP	pá pá
JJPT	jo jo přesně tak	PAC	poněvadž, páč
KUA	kurňa	PTZ	protože
MTR	mám tě rád	RSS	rádo se stalo
MSF	měj se fajn	TTJ	tak to jo
MT	miluji tě	TBTK	tobě taky
MTM	moc tě miluji	UPA	úplně
MMNT	moment	VOE	vole
EE	ne ne	Z5	zpět

Tabulka č.2 – České akronymy.

V České republice hojně využíván například xchat.centrum.cz

2.4.4 Skype

Je softwarová aplikace umožňující hlasovou a videokomunikaci prostřednictvím sítě Internet. Volání mezi uživateli programu Skype jsou zdarma, volání do telefonní sítě je zpoplatněno. Program umožňuje zasílání souborů i textových zpráv a řadu dalších funkcí. Síť Skype funguje na bázi P2P, je provozována společností Skype Limited se sídlem v Lucembursku a částečně je vlastněna firmou eBay [19].

Za poplatek lze telefonovat do klasických telefonních sítí (služba SkypeOut) a případně získat telefonní číslo a přijímat telefonáty z pevných a mobilních sítí se službou SkypeIn. Skype však nepodporuje volání na linky záchranného systému (rychlá lékařská pomoc, hasiči, policie), tzv. Emergency calls. Další službu, kterou Skype nabízí je Skype Video Calling – Videokonference mezi uživateli sítě Skype, dostupná od verze 2.0; zdarma.

Hojně využívaná je i utilita Call forwarding – Umožňuje přeměrovat hovory, když nejste online. Je zpoplatněna pouze na klasické telefony [11].

Od roku 2002, kdy se začal Skype probouzet do světa on-line se jeho klientela výrazně zvýšila. Dnes se hovoří o téměř 500 milionech registrovaných uživatelů. Velkou výhodou je bezesporu to, že je zdarma, ale i skutečnost, že lidé mají možnost slyšet toho druhého osobně, a nečíst si pouze jeho myšlenky mu předvídá ve světě internetu velkou budoucnost.

2.4.5 XMPP, chcete-li Jabber

Podle root.cz je Jabber otevřený komunikační protokol založený na XMPP¹¹ (Extensible Messaging and Presence Protocol), jehož základ je standardizován podobně jako e-mail nebo HTTP. V angličtině se pro podobné služby vžil název instant messaging. Hlavní výhodou Jabberu oproti jiným protokolům je jeho otevřenost a nezávislost na rozmarech jedné konkrétní firmy. Díky tomu existuje spousta klientů pro nejrůznější operační systémy a platformy, dokonce i pro mobilní zařízení (mobilní telefony, PDA). Jabber také podporuje tzv. transporty, díky kterým můžete z jednoho klientského programu komunikovat i s uživateli jiných sítí (ICQ, AIM, MSN...).

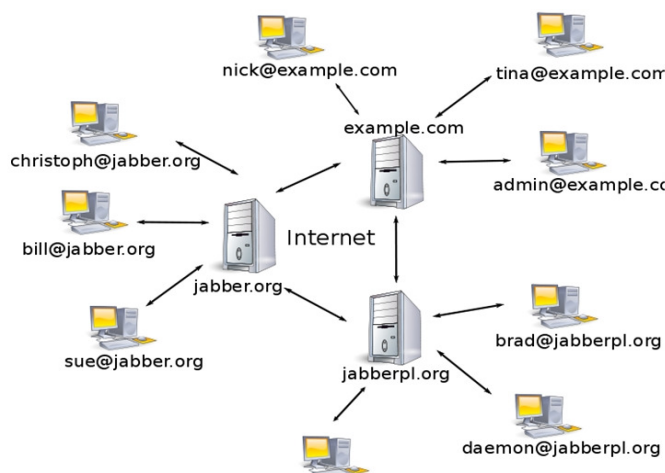
Síť pracující na protokolu XMPP není soustředěná do jednoho místa, jako je zvykem u ostatních IM, ale je předávána na servery po celém světě, na kterých je možno si založit uživatelské konto. Identifikátory uživatelů (takzvané Jabber ID, zkráceně JID) jsou v základním tvaru podobné e-mailovým adresám, tedy uživatel@server [18].

Jabber je především jedním z mnoha způsobů komunikace po Internetu, tzv. instant messaging. Nejlépe by se dal přirovnat ke známému ICQ. Nehleďte však žádný konkrétní program jménem Jabber. Jak tedy začít?

- Vyberte si a stáhněte klienta (třeba Jabbim, Psi nebo Mirandu).

¹¹ Síť XMPP je založena na architektuře klient-server (klienti zpravidla nekomunikují přímo) a je decentralizována stejně jako e-mail. To znamená, že neexistuje žádný centrální server, který by spojoval uživatele, jako je tomu například u ICQ. Každý může zřídit svůj vlastní server, přičemž bude moci komunikovat s uživateli na jiných serverech.

- Zaregistrujte se na vybraném serveru (registrace probíhá přímo v klientu). Pokud se nemůžete rozhodnout, jabbim.cz je rozumná volba.
- Přidejte si své známé, pokud ještě nemají Jabber účet, tak jim doporučte stejný postup
- Vítejte v 21. století! :-)

Obr.(4) Google.cz/obrazky, Jabber je federalizovaná síť rovnocenných IM serverů, které spolu komunikují.

Uživatel se po přihlášení připojuje vždy pouze ke svému serveru, protože jenom tento server je schopen ověřit jeho identitu pomocí uživatelského jména a hesla. Pokud vznikne potřeba komunikovat s uživateli na jiných serverech, připojí se uživatelův server na vzdálený server a předá si s ním potřebné informace. Toto je nutné vykonávat například i v případě, že je třeba zjistit, zdali je uživatel na vzdáleném serveru přihlášen a v jakém je stavu.

Přehled českých jabber serverů:

http://www.jabber.cz/wiki/Kategorie:České_Jabber_servery

2.4.6 Google Talk

Je jednoduchá komunikační služba od společnosti Google, založená obdobně jako jabber na protokolu XMPP. Kromě textové komunikace nabízí obdobně jako Skype i službu VoIP¹². Mezi klasické vlastnosti patří videochat, sdílení a přeposílání souborů a hlasová schránka.

Využívání této služby je zcela zdarma, jedinou podmínkou je registrace a vytvoření účtu na Google.cz nebo na poštovním serveru Gmail, se kterým je google talk úzce propojen (sdílení kontaktů, oznamování nové pošty). Službu Google Talk lze používat i na jiných klientech pro instant messaging. Jsou to například Miranda, Pidgin, Psi, Trillian nebo Kopete.

2.5 Sociální sítě

Sociální síť (nebo také komunita) je propojená skupina lidí, kteří se navzájem ovlivňují. Tvoří se na základě zájmů, rodinných vazeb nebo z jiných důvodů.

Člověk je od přírody tvor sociální, a proto si každý z nás hledá nebo vytváří ve svém okolí své sociální sítě. Jiné to není ani na internetu. Internetové komunity vznikaly a vznikají kolem konkrétních webů nebo internetových stránek, pokud to jejich majitel, či provozovatel umožňuje. Prvotním impulsem pro vznik takovéto komunity se mohou stát různé internetové debaty, fóra. A tak jednoho krásného dne někdo dostal nápad založit web zaměřený jen a jen na sociální komunikaci. Zrodil se nový fenomén – sociální sítě. Mezi sociální weby v ČR patří např. Lidé.cz, Spolužáci.cz, Líbím se ti.cz, apod. Ze zahraničních je určitě nejznámější a nejrozšířenější Facebook. Dále je to sociální komunikační služba Twitter, která však v Česku není ještě moc známá, a zatím je málo používaná.

Podle řady nezávislých zdrojů se sociální sítě staly nejčastější aktivitou na internetu, čímž sesadily pornografii. A to je pravděpodobně jen začátek. Běžní uživatelé tráví v online

¹² Voice over Internet Protocol je technologie, umožňující přenos digitalizovaného hlasu v těle paketů protokolů UDP/TCP/IP. Využívá se pro telefonování prostřednictvím Internetu, intranetu nebo jakéhokoliv jiného datového spojení.

komunitách tolik času, že se již začíná hovořit o generační proměně webu jako takového. Zatímco jeho současná podoba je formována vizí zakladatelů firmy *Google* o maximální přístupnosti a dohledatelnosti všech informací, konkurenční *Facebook* na tyto pravidla hry drze odmítá přistoupit. Jeho úspěšná vize staví na rozlišitelné online identitě jednotlivce a více či méně uzavřených komunitách [12].

Obrázková dokumentace k problematice sociálních sítí viz Příloha P IV.

2.5.1 LinkedIn

LinkedIn je sociální síť pro “profesionály”. To znamená, že tím hlavním v profilu uživatele je kariéra, pracovní místa, vzdělání. Mnozí z uživatelů této sociální sítě již neposílají zaměstnavatelům životopisy, ale vystačí si s linkem na svůj profil, umístěný na LinkedIn. Sociální síť orientovaná na obchodní kontakty samozřejmě láká manažery a personalisty více než obecněji zaměřené projekty. Celosvětově má LinkedIn přes 100 milionů registrovaných uživatelů, čím dál více ho využívají i Češi.

Kromě životopisu nabízí LinkedIn nejružnější skupiny a aplikace, vyhledávání bývalých i současných kolegů ze sítě. Zajímavá je i možnost vystavení referencí o podrobnostech spolupráce s kolegy ze sítě. LinkedIn je vítaným pomocníkem personalistů a headhunterů, kteří mají možnost hledat mezi obrovským množstvím potenciálních zaměstnanců. Základní (a pro běžného uživatele úplně dostačující) profil je zdarma, za funkce navíc je potřeba zaplatit [12].

2.5.2 MySpace

MySpace je jednou z nejpopulárnějších sociálních sítí na světě, skvěle se hodí ke sdílení hudby a videa. Tuto síť využívají k šíření svého díla i profesionální umělci. Před nástupem Facebooku šlo o absolutní jedničku, ve sdílení multimediálního obsahu stále podle mnohých nemá konkurenci. Sloganem je „A place for friends“ (Místo pro přátele), kvůli ochraně dětí je síť přístupná pouze uživatelům starším 14 let.

MySpace patří pod křídla News Corporation a i když tato společnost vlastní i prestižní televizní kanály a filmová studia, patří MySpace mezi klenoty mediálního domu Ruperta Murdocha. Na MySpace nechybí ani desítky tisíc umělecky založených Čechů [12].

2.5.3 Classmates

Classmates je službou, jejíž místní verzi známe jako Spolužáci.cz. Vlastnické ani jiné spojení mezi těmito službami neexistuje, ale jinak jsou si podobné jako vejce vejci. Classmates založil v roce 1995 Randy Conrads jako místo, kde se budou po letech potkávat spolužáci od školky až po vysokou školu. Po úspěchu v USA a v Kanadě vznikly i evropské mutace, například v Německu, Francii, Rakousku nebo ve Švédsku. Projekt Classmates vlastní od roku 2004 společnost United Online [6].

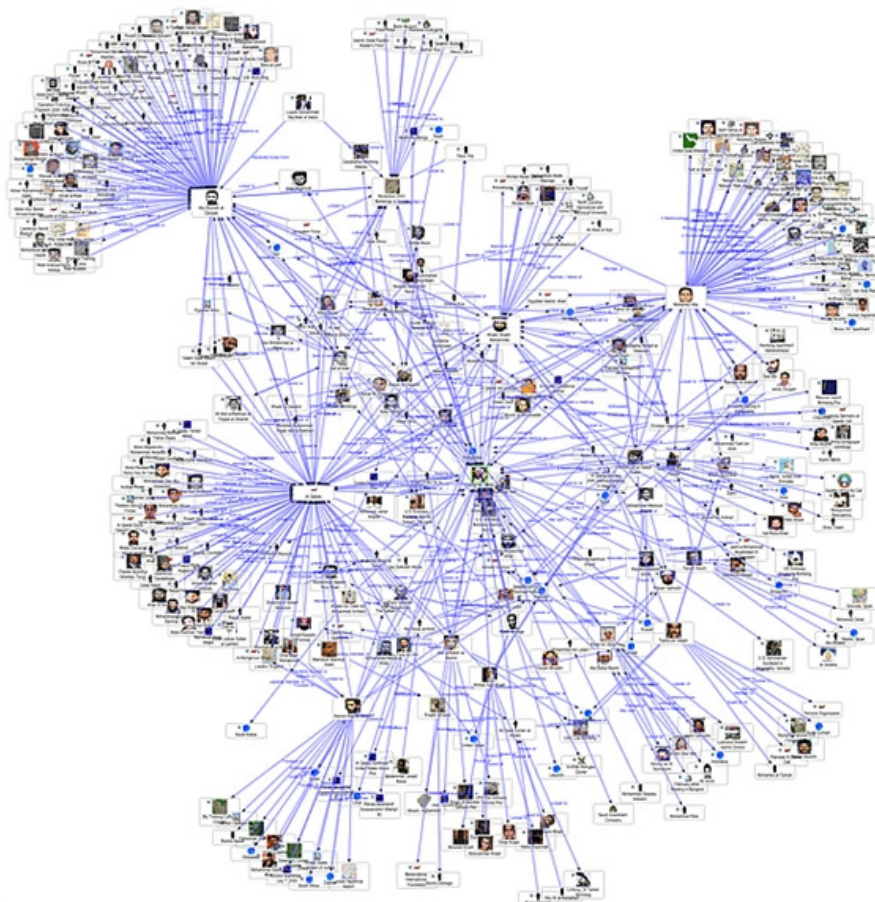
2.5.4 Facebook

Facebook je podle wikipedia.org momentálně největší společenský webový systém sloužící hlavně k tvorbě sociálních sítí, komunikaci mezi uživateli, sdílení multimediálních dat, udržování vztahů a zábavě. Byl založen Markem Zuckerbergem, a poprvé spuštěn v únoru 2004 jako komunitní síť pro studenty Harvardovy univerzity. Během krátké doby se rozšířil i na ostatní univerzity, a od srpna roku 2006 je umožněn vstup každému jednotlivci staršímu 13 let. Nyní „mluví“ se svými uživateli v 70 jazycích, a používá jej více jak 650 mil. lidí (11.3.2011) po celém světě. Jako každá sociální síť slouží Facebook (FCB) především ke sdružování lidí.

Rozhraní je celkem intuitivní a navíc kompletně přeložené do češtiny, proto je *Facebook* velmi populární i u nás. Mezi jeho další přednosti patří funkce pro rychlé zapojení nováčků, snadné pořádání skupinových akcí, organizaci komunit (tzv. *Skupiny*) a prezentaci podnikatelských nebo jiných aktivit (tzv. *Stránky*). Přístup je podmíněn registrací a souhlasem s celkem přísnými podmínkami [12].

Po zaregistrování do systému a odsouhlasení licence pro použití se uživateli nabízí možnost vyplnit svůj profil a přidat se k různým skupinám uživatelů a získat tak nové kontakty. Pokud vás ostatní uživatelé znají a zařadí si vás mezi své přátele, máte možnost navštívit také jejich profily. Někteří jedinci své profily bohužel dostatečně nezabezpečí a ukazují je lidem zapsaným pod stejnými skupinami nebo celému internetu. Facebook umožňuje komunikaci mezi uživateli pomocí zpráv, diskusních fór nebo texty umístěnými na uživatelských profilech nazývanými jako zeď. (anglicky *The Wall*). Další funkce obstarává nemalé množství externích a interní aplikací. Ty nejpoužívanější pocházejí přímo z dílen Facebooku.

Facebook, ale také poskytuje zkušenějším jedincům otevřenou API¹³, které může kdokoliv využít a vytvořit si tak aplikaci stříženou na míru pro sebe a své kamarády.

Obr.(5) Facebook.com, Facebook je největší sociální síť současnosti
Zároveň ale žije ve vlastním „kosmu“.

Mezi nejpoužívanější aplikace podle facebook.com můžeme například zařadit:

Editaci fotografií, která byla vytvořena přímo autory Facebooku, dokáže sdílet fotografie na sociální síti. Jedna galerie fotografií může zatím obsahovat 200 fotografií, počet těchto galerií není k roku 2010 omezen. Na fotografiích můžete označovat své přátele, kteří

¹³ **API** (zkratka pro Application Programming Interface) označuje v informatice rozhraní pro programování aplikací. Tento termín používá softwarové inženýrství. Jde o sbírku procedur, funkcí či tříd nějaké knihovny (ale třeba i jiného programu nebo jádra operačního systému), které může programátor využívat.

z vašeho profilu dostanou oznámení, že se na dané fotce nacházejí. Novinkou je vývoj aplikace, která jednotlivé osoby nacházející se na fotografii sama rozpozná a kontaktuje.

Šťouchnutí vyjadřuje snahu konkrétního uživatele o upoutání pozornosti bez zjevného užítku. Podobné jako u ICQ, dovolující libovolnou akci jako "Obejmutí"(Hug), "Polibek"(Kiss) nebo "Zlechtání"(Tickle).

Editace událostí je určena pro plánování různých společenských i soukromých akcí. Nastavit si můžeme mnoho parametrů, jako koho pozvat, zda akci zveřejnit na síti a podobně. K akci lze přidávat další multimediální obsah v podobě fotografií, videí.

Editace zdi: Jak jsem uvedl výše, komunikace na facebooku probíhá pomocí různých diskuzí a jednou z nich je komunikace pomocí The Wall. Každý uživatel má tuto „nástenku“ v profilu a ostatní uživatelé mu na ni mohou psát vzkazy a zobrazují se zde v podstatě všechny děje v sociální síti Facebook. Na zeď se dá vkládat i další multimediální obsah.

Firemní prezentace: Ke komerčním účelům mohou firmy na facebooku využívat PPC¹⁴ reklamu v podobě textových inzerátů doplněných grafickým vzhledem. Určitě zajímavější pro firmy může být vytvoření vlastních firemních profilů, kde mohou tyto firmy komunikovat se svými zákazníky. Mediálním zastoupením pro Facebook je v ČR agentura Arbo Interactive.

2.5.5 Twitter

Twitter je také sociální síť, ale trochu jiného charakteru – jde spíše o mikro publikační systém. Psaní na Twitteru by se dalo přirovnat ke krátkým textovým zprávám (SMS) u mobilních telefonů. Ke svému sdělení máte k dispozici pouze 140 znaků, které se zobrazují na uživatelově profilové stránce a na stránkách jeho odběratelů. Příspěvatelé mohou omezit doručování příspěvků pouze na okruh svých přátel nebo povolit přístup k příspěvkům komukoliv.

¹⁴ Platba za kliknutí (PPC z anglického pay per click) patří mezi nástroje internetové reklamy. Princip PPC spočívá v tom, že inzerent neplatí za každé zobrazení reklamy, platí až ve chvíli, kdy na reklamu někdo klikl. Výhodou PPC reklamy je její plánovatelnost a měřitelnost.

Twitter není v Česku tolik populární jako jiné sociální sítě. Aktivně jej používá odhadem kolem 10 tisíc Čechů. Ale své místo si už získal například mezi médii – oblíbený pořad „Otázky Václava Moravce“ je také na Twitteru. V zahraničí jsou mezi jeho uživateli hojně i celebrity [12].

Založen byl v roce 2006 Jackem Dorsey a za tuto relativně krátkou dobu ve světě internetu získal velký význam a popularitu na celém světě. Často je nazýván jako „SMS internet“ díky dobré funkčnosti, které mohou odesílat a přijímat krátké textové zprávy.

Blog Compete.com zveřejnil v únoru 2010 o Twitteru, že je třetí nejčastěji používanou sociální sítí (první je Facebook, druhý Myspace). Dále uvádí, že měsíční počet unikátních návštěvníků je zhruba 6 milionů a počet návštěv se pohybuje měsíčně okolo 55 milionů [14].

3 VÝHODY A NEVÝHODY KOMUNIKAČNÍHO PROSTŘEDÍ

V této kapitole si ukážeme výhody a nevýhody nejpoužívanějších internetových komunikačních prostředí v hlubinách českého internetu. Jejich přínos pro společnost, možná nebezpečí a rady jak se jim vyvarovat. Jednotlivá bezpečnostní rizika si popíšeme v další části práce. Na úvod této kapitoly uvedu tzv. „internetové desatero“ pro bezpečnou komunikaci na internetu, o kterém se dá říci, že je aktuální pro všechna prostředí internetové komunikace.

- Zvažte, zda je nutné zveřejňovat telefonní číslo nebo adresu.
- Neposílejte nikomu svoji intimní fotografii, nikdy nevíte, kde se může objevit.
- Udržujte hesla (k e-mailu i jiná) v tajnosti, nesděluje je ani osobě blízké či kolegovi v práci.
- Nikdy neodpovídejte na neslušné, hrubé nebo vulgární maily či vzkazy.
- Nedomlouvejte si schůzku přes internet, aniž byste o tom řekli někomu jinému.
- Nevěřte žádné informaci, kterou na internetu získáte.
- Když s někým nechcete komunikovat, nekomunikujte.
- Nesděluje informace o tom, kde se pohybujete nebo že odjíždíte např. na dovolenou. Po návratu by vás mohlo čekat nepříjemné překvapení.
- Při používání webové kamery buďte obezřetní. Kdokoli může na druhé straně hovor nahrávat.
- Než cokoli potvrdíte, přečtěte si podmínky užívání.

Převzato z www.bezpecnyinternet.cz

3.1 E-mail

E-mailová komunikace je dnes natolik rozšířená a dostupná, že najít člověka, který nemá ani jednu e-mailovou schránku, je poměrně neobvyklé. Podle seznam.cz na jednoho člověka připadají dvě e-mailové schránky. Nemůžeme se potom divit tomu, že má

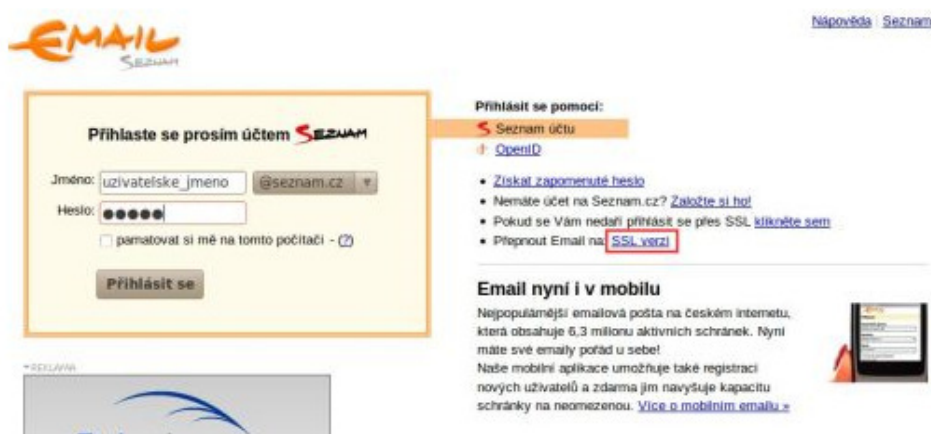
středobod českého internetu zhruba 7 milionů aktivních schránek. (za aktivní schránku je považován účet, kde byla zaznamenána aktivita minimálně jednou za dva měsíce) [15].

Stejně jako je tomu ve všech prostředích internetu, jsou i s e-mailovou schránkou spojena určitá bezpečnostní rizika. Některá jsou jen obtěžujícího charakteru, jako je např. spam. Některá nevyžádaná pošta v podobě phishingu apod. má účel zcela jednoduchý, získat od vás osobní data, či dokonce přihlašovací údaje. I zde je nesmírně důležité mít se na pozoru a věnovat potenciálním rizikům, která se pojí s prostředím internetu, konkrétně e-mailem dostatečnou pozornost. Podrobněji se o této kategorii dozvíte v kapitole bezpečnostní rizika internetové komunikace.

3.1.1 SSL

Myslete na to, že opatrnost je namístě i v případě e-mailové komunikace. Pokud se přihlašujete do e-mailu klasickou formou, tj. nejčastěji přes přihlašovací formulář např. na webové stránce <http://www.seznam.cz>, nemusíte se o své přihlašovací údaje obávat. Na server jsou data vždy odesílána zabezpečenou formou. Tedy nikdo vaše heslo nemůže odposlechnout [15].

Při připojení k nezabezpečené veřejné wifi síti (na nádraží, na náměstí, v kavárně) může kdokoliv v blízkosti získat vaše osobní údaje, v podobě přijaté a odeslané elektronické pošty, kterou si právě prohlížíte. Nezáká heslo k e-mailu, ale díky putování informací skrze neznámé servery, může tyto materiály zachytit. Předejít nepříjemným situacím lze jednoduše kliknutím na jeden odkaz - Přepnout e-mail na: SSL verzi.

Obr.(6) seznam.cz, Přepnutí e-mailu na SSLverzi.

3.2 Chat

Jako každá dlouhodobá zkušenost, projevuje se i dlouhodobé používání internetu na psychice člověka. Zda kladně, či záporně nelze ovšem obecně říci. Australanka Elisabeth Reidová (1991) zformulovala na samém počátku šíření chatu dvě základní teze o jeho sociálně psychologickém dopadu. Za prvé: dekonstruuje sociální hranice; za druhé: konstruuje nové, alternativní – v jistém slova smyslu postmoderní – komunity. Hranice chatu se uzavřely příliš natěsno kolem slov – a dohodnutých značek [16].

Výhody chatu:

- Relativní anonymita uživatelů.
- Jedna z možností komunikace mezi lidmi, kde pojem hranice nic neznamena.
- Nové možnosti seznámení dvou nebo více lidí (internetová přátelství).
- Snadná dostupnost, větší otevřenost a uvolněnost, nepřítomnost závazků.

Nevýhody a nebezpečí chatu:

- Relativní anonymita uživatelů
- Možnost závislosti na virtuálním světě
- Časové a finanční ztráty
- Virtuální agresivita
- Rasismus
- Sexismus
- Pokles uživatelovy komunikace s ostatními členy rodiny

3.3 ICQ

V Česku je zřejmě nejrozšířenějším komunikačním programem ICQ. Je velmi zajímavé, že se u nás rozšířil mnohem více, než ve zbytku světa. S největší pravděpodobností za to může zprvu neoficiální, později oficiální česká lokalizace. Zelenou kytičku ICQ má

v počítači zřejmě většina osob připojených k internetu. Velká základna uživatelů tak vytváří pro tvůrce motivaci k dalším a dalším vylepšením. Pravidelné aktualizace, graficky povedené prostředí a velké množství her zaujalo jistě, kromě stěžejní internetové komunikace, nejednoho uživatele.

Podle internetových diskuzí nad tímto klientem vítězí jeho zápory. Mezi první můžeme zařadit licenční podmínky. Asi málo uživatelů ví, že v licenci, kterou odsouhlasili před používáním ICQ, jsou pasáže jako, že ICQ nesmí používat uživatelé mladší 13 let, že se ICQ nesmí používat ve firmách, že veškerá komunikace po ICQ je ve vlastnictví AOL. Také je v nich uveden zákaz používání všech alternativních klientů jako je Qip, Miranda atd. Další velkou nevýhodou pro uživatele je forma odesílaných zpráv. ICQ dlouho nepoužívalo žádné šifrování. Až od ICQ verze 6 se objevilo aspoň hashované přihlašování přes MD5 (tedy vaše heslo se odesílá šifrovaně), nicméně veškerá další komunikace je nešifrovaná a kdokoliv na stejné síti si může váš rozhovor zachytit. Neposílejte důležité informace.

Společnost ICQ má právo dle vlastního uvážení upravit, odmítnout zveřejnit nebo odstranit libovolný obsah nebo jiné materiály posílané, předávané, přenášené nebo zveřejňované v rámci služeb ICQ nebo jejich prostřednictvím [17].

Velká spotřeba operační paměti, a časté výpadky přihlašovací a komunikační části aplikace se tak mohou jevit jako pomyslná třešnička na dortu.

3.4 XMPP, chcete-li Jabber

Oproti komerčnímu ICQ má mnohem více výhod než nevýhod. Stává se tak ve světě „keců“ stále oblíbenějším. Humornou a škodolibou formou se k tomu vyjádřili uživatelé samotného jabberu: „ICQ nechte dětem, jabber vládne světem“.

Pomocí Jabber klienta můžete komunikovat s přáteli z ICQ, AIM, MSN. Pokud vlastníte jeden účet, můžete se na něm být připojeni současně vícekrát, takže se vám nestane, že při spuštění 2 počítačů se vám budou klienti navzájem odpojovat. Jabber standardně podporuje šifrování odesílaných zpráv formou SSL/TSL. ID pro přihlášení vypadá, jako email <vaše jméno>@<server>. Takže si nebudete muset pamatovat x-místné číslo, jako je to třeba u ICQ.

Svůj Jabber účet si můžete založit na serveru dle libosti. Můžete si vybrat server, podle vašich představ, nebo si založit svůj. Pokud by náhodou nějaký ze serverů vypadl, pořád máte možnost si psát s lidmi, co tento server nevyužívají. Jabber klientů je spousta, takže pokud vám nebude vyhovovat, můžete jej vyměnit [18].

3.5 Skype

Skype má mnoho předností a výhod, ale zároveň je potřeba upozornit na jeho stinné stránky, o kterých mnoho uživatelů neví.

Mezi hlavní přednosti Skype, které mu pomohly na výsluní, patří jistě jeho jednoduchá obsluha a použitelnost téměř kdekoli. Skype komunikace nejde přes centrální servery, ale přes přístupové body, tzv. supernody, když nejde jeden supernod, jde jiný. Prakticky za celou historii Skype (založeno 2003 v Lucembursku) došlo jen ke dvěma výraznějším výpadkům.

Program si své spojení „hovory“ rovněž šifruje a provádí to velmi dobře. Používá totiž 2048bitové šifrování RSA, které zajišťuje výměnu klíče, a pro samostatné kódování přenosu je použita 256bitová šifra AES. Vysoká úroveň hovorů, HD sdílení obrazovky a velké množství uživatelů i v ČR nutí klienty ICQ přecházet právě na Skype [19].

S každou výhodou se objevuje téměř vždy i určitá nevýhoda. Jednou z nich může být provoz samotného Skype, který nelze nijak omezit. Stává se tak „noční můrou“ pro mnoho správců sítí na celém světě. Bezpečnostní politika mnoha firem striktně zakazuje jakékoliv IM formy komunikace, mezi které samozřejmě Skype patří. Díky tomu, že je od začátku navržen s cílem projít kudykoliv, je jeho blokování více než obtížné. To sice nahrává uživatelům, ale zároveň komplikuje život správcům sítí, kteří mohou mít ze Skype hodně těžkou hlavu. Průmyslová špionáž může mít za jistých okolností zelenou. Mezi další nevýhody Skype můžeme zařadit odposlech. Přestože je při přenosu použita poměrně silná šifra RSA s délkou klíče 2048 bitů, Skype jasně svým uživatelům říká, že v případě soudního rozhodnutí je schopno hovory poslouchat. Tuto možnost potvrdil i Vlastimil Klíma, odborník na šifrování z Crypto-World.

Samotná licence, pod kterou je Skype šířeno, je také velmi zajímavá. To, že neumožňuje přístup ke zdrojovým kódům, nás nepřekvapí, ale zarážející jsou jiné body.

Licence je silně jednostranná a nedává uživatelům příliš mnoho práv. Naproti tomu umožňuje kdykoliv firmě Skype vypovědět komukoliv služby. Obecně je to velmi zajímavé čtení. Nejhorší na celé licenci ale je, že výslovně umožňuje změnu licenční politiky, kterou firma oznámí pouhým vystavením nové licence na svých stránkách. Vy projevíte svůj souhlas jednoduše tím, že budete dál používat program Skype. Prostě přesný opak licence GNU GPL¹⁵, na kterou jsme zvyklí [20].

Na začátku uváděná vysoká úroveň hovorů, se mnoho uživatelům jeví spíše jako proměnlivá. Je způsobena komunikačním modelem. Kvalita supernodů se totiž s časem mění vlivem mnoha faktorů, jako je různé zatížení hardware a linek. Rovněž routing není vždy optimální a uživatelé komunikující z Prahy do Kladna jsou velmi často propojováni třeba přes Atlantu. To způsobuje nemalé zpoždění [20].

3.6 Sociální sítě

Sociální sítě ano či ne? Mnoho lidí dnes tuhle otázku řeší, stejně jako jsme dříve zvažovali mobil nebo vlastní webové stránky. Jednotlivé názory se pohybují od zatvrzelého odmítání po nekritické až úplné přijetí. Argumenty obhajoby jsou skutečně působivé [12].

3.6.1 Ano či ne?

Sociální sítě jsou médiem nové generace. Vytváří jednotný celek v minulosti velmi oblíbených komunikačních prostředích. Najdeme zde spojení blogu, chatu, e-mailu, www aplikací a sdílení dat. Stávají se tak ideálním nástrojem pro navazování a udržování kontaktů. Pokud chcete zůstat v kontaktu se svými spolužáky, kamarády nebo třeba zákazníky máte tak zajímavou příležitost. Prostřednictvím sociální sítě můžeme publikovat vlastní odborný názor, vytvářet podnikatelské aktivity, pořádat akce, budovat projekty. K tomu vám může být nápomocno nepřeborné množství vašich přátel, přátel vašich přátel apod. Pořádanou akci můžete například okomentovat, vyfotografovat a samozřejmě se o

¹⁵ GNU General Public License, (česky „všeobecná veřejná licence GNU“) je licence pro svobodný software, původně napsaná Richardem Stallmanem pro projekt GNU.

party foto podělit se svými známými. Novinkou je vývoj aplikace, která jednotlivé osoby nacházející se na fotografii sama rozpozná a kontaktuje.

Z výše uvedeného musíme uznat, že uvedené přednosti, a to určitě nejsou všechny, tvoří velmi atraktivní objekt zájmu. O to více bychom se ale měli zajímat o tušené zápory, nedostatky či problémy:

Pokud chceme být na sociální síti „in“ musíme se svému profilu patřičně věnovat. A zde vyvstává první problém spojený s tímto on-line životem, sociální sítě jsou nenasytný žrout času. Několik hodin denně sice nijak vážně nenarušuje naše duševní zdraví, ale výrazně snižuje naši soustředěnost neustálým nutkáním, co asi dělají ostatní a co právě dělám já. Snižovaná produktivita práce o desítky % to může jen potvrdit. Ztráta soukromí je ve spojení se sociálními sítěmi zveřejňována dnes a denně.

Fotky z kdejaké pijatiky, záchodová moudra, kritické poznámky k zákazníkům, to vše může být v jiném kontextu pro autora kompromitující [12].

Váš profil se tak stává vaším podpisem. A z toho vyplývá základní problém všech sociálních sítí. Vysoká koncentrace citlivých osobních dat díky obrovskému množství uživatelů. Například u facebooku je tento problém velmi zásadní. Velké množství aplikací, které díky otevřenému systému může napsat kdokoliv si k těmto údajům mohou otevřít cestu. Facebook také nechtěně umožnil pomocí aplikace Beacon ostatním přátelům zjistit, co daný uživatel nakupuje na internetu.

Kanadská komise pro ochranu soukromí například zjistila, že Facebook porušuje kanadské zákony o shromažďování osobních údajů, které si provozovatel ponechává i poté, co se uživatelé ze sítě odhlásí. Podle komise by se také provozovatelé sítě mohli dostat do křížku s kanadským právem kvůli tomu, že registrované uživatele dostatečně neinformují o tom, jak bude s jejich daty nakládáno [31].

3.6.2 Pravidla

Top 5 pravidel na Facebooku podle Miloše Čermáka [13].

- Jakékoliv informace se na Internetu (včetně Facebooku) šíří nejvyšší možnou rychlostí, tedy rychlostí světla. Proto nepublikujte na facebooku nic, co by ostatní neměli vidět.

Nastavení „úrovně svého soukromí“ v nás zanechává pocit určitého bezpečí, bohužel falešný.

- Přátelství nabízejte pouze osobám, které znáte.
- Nikdy nepřijímejte nabídku na přátelství od někoho, s kým byste nebyli ochotni jít například na drink. Osoby, které neznáte nebo si je nepamatujete vám časem sami ukážou zda se s nimi přátelit či nikoliv.
- Nikdy nepište statusy, neposílejte vzkazy ani nic nekomentujte, pokud jste pod vlivem alkoholu, vaše „opilé názory“ mohou mít neblahé důsledky. (možná by se zde mohla aplikovat žádost Miloše Čermáka ředitelství Internetu, aby Internet v nočních hodinách pro jistotu vypnuli).
- Snažte se zamezit zneužití vašich osobních dat, e-mailu a přihlašovacího hesla. Nevypĺňujte kvízy a používejte co nejméně aplikací. Zkrátka nedělejte nic, co automaticky zatěžuje ostatní.

4 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA INTERNETOVÉ KOMUNIKACE

Informační a komunikační technologie jsou fascinující nástroje, které umožňují navazovat virtuální vztahy, vytvářet virtuální skupiny lidí, kteří by se v běžném „reálném“ životě neselekali atd. Ne každý uživatel internetu je však důvěryhodný. Díky anonymitě uživatelů internetu lze jen velmi obtížně odhadnout, s kým komunikujeme [26].

Z široké palety bezpečnostních rizik internetové komunikace si představíme ty nejrozšířenější a nejnebezpečnější.

4.1 Sociální inženýrství

Je ovlivňování a přesvědčování lidí s cílem oklamat je tak, aby uvěřili, že sociotechnik je osoba s totožností, kterou předstírá a kterou si vytvořil pro potřeby manipulace. Díky tomu je sociotechnik schopný využít lidi, se kterými hovoří, aby získal hledané informace.

Existuje spousta dalších definic. Nicméně ze všech plyne, že pokud jde o bezpečnost počítačových systémů, nejslabším článkem byl a bude vždy člověk (nejlépe s dostatečně cennými osobními údaji). Sociální inženýrství vychází s následující myšlenky: Proč se obtěžovat s používáním brutální síly na prolamování hesel, když někdy je mnohem jednodušší přinutit někoho, kdo heslo zná, k tomu, aby nám jej prozradil [21]?

Jako médium pro sociotechnický útok slouží kromě klasické pošty hlavně telefon a internetová komunikace (e-mail, IM, sociální sítě). V případě, že útočník zná oběť osobně, může její heslo do těchto komunikačních prostředí odhalit na základě informací, které o ní ví. Zkusí zadat místo narození, přezdívku, název vesnice, ve které má oběť chatu, jméno psa, atd. Je až neuvěřitelné kolik lidí taková hesla používají, je to asi určitá forma lenosti, která vede bohužel ke snadnému prolomení. Nač vypisovat deseti místné heslo a k tomu ještě velká a malá písmena. Další nešvar dnešní společnosti je využívání těchto hesel, lidé používají jedno heslo pro desítky účtů např. pro email, internetové bankovníctví, internetové nákupy atd. Ztráta takového hesla může být pro oběť katastrofou.

Sociální inženýrství je moderní metoda napadení počítačů. I přes její velké nebezpečí se o ní prakticky nemluví. Neplatí na ni žádný program, a pokud nejste osoba velmi znalá počítačovými technologiemi tak nemáte šanci se bránit. Vychází ze základů lidské psychologie, sociologie a dobrých znalostí počítačových systémů. Zjednodušeně je založena na lidské hlouposti, která nezná mezí. A jak proti ní bojovat? Každý jedinec na

tomto světě je ve své podstatě jedinečný. Na každého z nás působí své okolí různě. A to je základní princip sociálního inženýrství. Školení, a podobné metody mají nemalý úspěch. Nejlépe se nám takto jeví především používání zdravého lidského rozumu.

4.1.1 Phishing

Podle wikipedia.org je phishing jedním z mnoha způsobů jak přivést sociální inženýrství do praktického života. Phishing (někdy převáděno do češtiny jako rybaření) je podvodná technika používaná na Internetu k získávání citlivých údajů (hesla, čísla kreditních karet apod.) od obětí útoku. Jejím principem je rozesílání e-mailových zpráv, které se tváří jako oficiální žádost banky či jiné podobné instituce a vyzývají adresáta k zadání jeho údajů na odkazovanou stránku. Tato stránka může například napodobovat přihlašovací okno internetového bankovníctví a uživatel do něj zadá své přihlašovací jméno a heslo. Tím tyto údaje prozradí útočníkům, kteří jsou poté schopni mu z účtu vykrást peníze.

Phishing v e-mailech, instant messagingu a na webu využívá hlavně možnosti zveřejnit odkaz, který vede někam jinam, než jak se ve skutečnosti tváří. V minulosti se v odkazech snažili útočníci zachovat alespoň část adresy skutečného webu. Aktuální vlny phishingu se s tím ale již nezatěžují. Uživatelé totiž zpravidla stejně nevědí, jak má či nemá vypadat internetová adresa. Příkladem může být např. rozdíl mezi *internetbanka.cz* a *internebanka.cz* [22].

Jak se tedy bránit? Postupem času se už i začínající surfaři naučili nepovažovat internet za zdroj pouze důvěryhodných informací a ke stahování dat z nedůvěryhodných zdrojů se staví více pesimisticky. Nedoporučuje se proto následovat hypertextové odkazy zahrnuté přímo v e-mailu popřípadě dalších nástrojích internetové komunikace. Toto pravidlo by mělo být uplatňováno již od počátku rozšíření nemoci zvané spam, jelikož díky zmíněné technice spammeři zjišťují, zda je vyhlédnutá e-mailová adresa aktivní. Při phishingu jsou důsledky samozřejmě mnohem drsnější. Dotazníky vyplňujte pouze na ověřených stránkách. Pokud by nějaká instituce přímo vyžadovala jisté potenciálně citlivé údaje, využije k tomu zřejmě zabezpečený šifrovaný přístup. Prověřujte proto nabízené a přijímané certifikáty, jejich platnost a důvěryhodnost.

Naučte se používat prohlížeče či doplňky, které umějí phishing rozpoznat (z prohlížečů např. IE7, My Internet Browser, Firefox, Opera, z doplňků třeba Netcraft Toolbar). E-mail se špatnou či chybějící diakritikou (tj. háčky, čárky), v cizím jazyce, či zvláštním fontem

nebudou od Vaší banky nebo jiné důležité organizace. Ve většině případů komunikace probíhá po běžném, nezabezpečeném protokolu (adresa tedy začíná `http://.....` místo zabezpečeného protokolu `https://.....`) [23].

4.2 Spam

Spam jsou e-maily, které nechceme dostávat, které nás obtěžují a zaplavují poštovní schránku tak, že se v ní ztrácí normální dopisy. Společným znakem těchto e-mailů je to, že je spameri posílají v obrovských kvantech na všechny e-mailové adresy, které seženou. Postupem času tento fenomén postihl i ostatní druhy internetové komunikace – např. diskusní fóra, komentáře nebo instant messaging [24].

Mezi typický spam patří:

- reklama na viagru, levné mobily, pornostránky, recepty na hubnutí
- nabídky 10% provize za převod 25.000.000 USD přes váš účet v bance
- řetězové dopisy

Dalším znakem spamu je to, že zpáteční adresa v něm uvedená bývá v 99% falešná. Rozesílání spamu lze totiž chápat jako obtěžování ostatních a je možné toho, kdo to udělá, od Internetu odpojit [24].

Spam škodí především tím, že:

- zabírá místo ve schránce a prodlužuje dobu stahování pošty
- musíme věnovat čas na rozlišování "co je spam a co není" a mazání spamu
- mezi spamem můžeme přehlédnout důležitý "normální" e-mail
- zbytečně zatěžuje počítačové linky a poštovní servery, náklady na ochranu před spamem jsou větší než náklady na provoz e-mailu jako takového
- při automatické detekci spamu dochází k omylům, smazání "chtěného" dopisu a k záhadným ztrátám e-mailů - snižuje se spolehlivost e-mailu jako takového
- antispamová opatření mohou způsobit zpoždění e-mailu (řádově v hodinách)

4.2.1 Kde berou spameři e-mailové adresy?

Základnu pro e-mailové adresy vytváří www stránky. Spameři mají programy, které tyto stránky prochází a hledají kontakty v podobě e-mailových účtů. Dalším zdrojem těchto dat mohou být různé formuláře a webové soutěže. Uved'te jméno, adresu, e-mail a zpravidla stačí odpovědět na triviální otázku a jste zařazeni do slosování. Další metodou je pokus-omyl - spameři jsou schopni posílat reklamy na adresy vytvořené metodou "všechny kombinace max. pěti písmenek a @utb.cz". Že 99% z nich neexistuje, je netrápí. Důsledek je ten, že na kratší adresy (např. jan@utb.cz") chodí víc spamu než na delší (např. "jan.hornicek@fai.utb.cz").

4.2.2 Jak se spamu bránit?

100 % obrana proti spamu neexistuje. Můžeme dodržovat pouze určitá pravidla a nimi se striktně řídit. Jak jsem uvedl výše základnu pro spam tvoří především www stránky. Svou e-mailovou adresu na nich pokud možno nebudeme zbytečně zveřejňovat. V případě zveřejnění použijeme formy, které nejsou snadno čitelné strojem, ale člověk to pochopí, například "jan (zavináč) utb (tečka) cz". Pro dočasné akce (např. zveřejnění inzerátu nebo příspěvku do diskuse nebo soutěže o tričko) si zřídít speciální adresu, kterou nebude problém později zrušit například johny5@utb.cz. Pomoci nám můžou i softwarové aplikace. Používejte antivirový program a pravidelně aktualizujte, zapněte firewall.

4.3 Hoax

Anglické slovo HOAX [:houks:] v překladu znamená: falešnou zprávu, mystifikaci, novinářskou kachnu, podvod, poplašnou zprávu, výmysl, žert, kanadský žertík. V počítačovém světě slovem HOAX nejčastěji označujeme poplašnou zprávu, která varuje před neexistujícím nebezpečným virem. Její šíření probíhá především po nástrojích internetové komunikace (e-mail, IM, sociální sítě, chaty, blogy atd.) [25].

Typický text poplašné zprávy obsahuje podle hoax.cz většinou tyto body:

- Smyšlené nebezpečí bývá stručně popsáno, v případě viru bývá uváděn i způsob šíření.

- Ničivé účinky viru. Zde záleží převážně na autorově fantazii. Ničivé účinky mohou být celkem obyčejné, třeba zformátování disku nebo už míň důvěryhodné - zběsilý útek myši do ledničky, roztočení HDD opačným směrem, výbuch počítače atd.
- Důvěryhodné zdroje varují. Ve většině případů se pisatel poplašné zprávy snaží přesvědčit, že varování přišlo od důvěryhodných zdrojů ("IBM a FBI varují" nebo "Microsoft upozorňuje" atd.
- Výzva k dalšímu rozeslání. Tento bod HOAX vždy obsahuje. Mnoho nezkušených uživatelů se nechá zprávou napálit a bez přemýšlení výzvu uposlechnou. Právě proto se tyto nesmysly lavinovitě šíří.

Jako hoax můžeme také označit šířenou zprávu, která obsahuje nepřesné, zkreslující informace, účelově upravené polopravdy nebo směs polopravd a lží.

V databázi serveru hoax.cz najdete klasické hoaxy:

- Varování před smyšlenými viry a různými útoky na počítač
- Falešné prosby o pomoc
- Fámy o mobilních telefonech
- Petice a výzvy
- Pyramidové hry a různé nabídky na snadné výdělky
- Řetězové dopisy štěstí
- Nigérijské podvodné e-maily
- Podvodné loterie
- PHISHING (rybaření)

Více hoax v databázi serveru hoax.cz na adrese: <http://www.hoax.cz/hoax/databaze/>

4.3.1 Čím hoax škodí?

Mnohým se může zdát, že šíření hoaxů nemůže být škodlivé. Při bližším pohledu na problém zjistíme následující:

- Obtěžuje příjemce
- Zbytečné zatěžování linek a serverů

- Šířením hoaxu můžete vyzradit důvěrné informace
- Ztráta důvěryhodnosti
- Pozor na automatické podpisy
- V případě různých petic nebo smyšlených podpisových akcí se požaduje vyplnění různých osobních údajů včetně adresy a rodného čísla. Opět nikdy nemůžete vědět, kdo si Vámi vyplněné informace přečte a jakým způsobem je zneužije.

4.3.2 Jak na hoax reagovat?

Jestliže nemáte jistotu, zda obdržená zpráva je HOAX, prohlédněte si nejdříve některý ze seznamů HOAXů. Také je možné zadat i ve vyhledávacích klíčová slova typická pro příslušnou zprávu. Je velice pravděpodobné, že stejný nebo obdobný text najdete. V takovém případě můžete e-mail s klidným svědomím vymazat. Základním pravidlem, ale i jedinou obranou proti těmto podvodům je rozumné uvažování nad doručeným textem [25].

4.4 Kyberšikana

Kyberšikana (počítačová šikana) je druh šikany, který využívá elektronické prostředky, jako jsou mobilní telefony, služby Internetu, e-maily, instant messaging, blogy apod. Mezi její nejobvyklejší projevy patří zasílání obtěžujících, urážejících či útočných e-mailů a SMS, vytváření stránek a blogů ponižujících jednotlivce či skupinu [26].

Kyberšikana tak vytváří základní kámen klasické šikane. Slovní, ale i tělesné útoky nejsou v době plné moderních technologií trendy, bez toho aniž bychom si daný problém nenahráli například na mobilní telefon popřípadě danou scénku nezveřejnili na internetu. Zde ovšem končí veškerá legrace, podoba této šikany může být extrémně nebezpečná. Díky dostupnosti internetu a počtu jeho návštěvníků se tak mnohonásobně zvyšuje utrpení oběti. V počátku „legrační“ situace tak může skončit tragicky.

4.4.1 Útočník

Pachatel kyberšikany je ve většině případů anonymní, skrytý za přezdívku nebo jiným neurčitým identifikátorem. Z této skutečnosti vyplývá většina rozdílů mezi pachateli kyberšikany a tradiční šikany. Anonymita virtuálního prostředí smazává rozdíly mezi lidmi

– ať už jde o věk, pohlaví, sociální postavení, fyzické dispozice, početní převahu či například odvalu zaútočit [26].

Útočníkem se může stát kdokoliv. Internetové prostředí umožňuje provést útok i jedincům, kteří by si na něho v reálném světě netroufli. Stačí určité znalosti informačních a komunikačních technologií. Pachatel podle výzkumů serveru e-bezpeci.cz tráví více času na internetu, a to většinou bez dohledu rodičů, kteří nejeví velký zájem o to, k čemu jejich dítě internet využívá. Výše uvedený výzkum dále poukazuje na to, že za většinou útoků stojí osoby do 20 let věku, což samozřejmě nemusí být pravidlem.

4.4.2 Oběť

Stejně jako je tomu u osob, které kyberšikanu vytváří, nezáleží ani u jejich obětí na věku, pohlaví, sociálním postavení ani úspěchu ve společnosti. V internetové komunikaci, jsou tyto aspekty potlačeny, nemají takový význam, jako při komunikaci tváří v tvář. Z řady poznatků vyplývá, že oběť tradiční šikany se časem stává i obětí kyberšikany. Výzkumy také říkají, že oběti kyberšikany tráví více času na internetu, zpravidla mají velmi malé znalosti o možných rizicích a proto se na internetu chovají méně opatrně [26].

První oficiálně známou a zveřejněnou obětí kyberšikany se stal Ghyslain Raza. Bylo mu pouhých 14 let, když natočil sám sebe při předvádění bojové scény z Hvězdných válek. Spolužáci mu nahrávku odcizili a zveřejnily na internetu. Ghyslainovi fanoušci napsali dokonce petici tvůrcům Hvězdných válek, aby byl obsazen do některé z epizod. Ghyslain se nakonec psychicky zhroutil a musel se dlouhodobě léčit.

Obr.(7) e-bezpeci.cz, jedna z forem kyberšikany.

U kyberšikany nedochází zpravidla při samotném kyberútoky k osobnímu kontaktu útočníka s obětí. Útočník danou osobu ani nemusí znát, může si ji například z nepřeberného množství profilů vytipovat. Samotný čin může potom například formou fotografií nebo videa putovat po internetu, kde si tento ponižující materiál může kdokoli, kdykoli a odkudkoli uložit na svůj počítač. Ve virtuálním prostředí zůstávají tyto diskriminující materiály nekonečně dlouho. Oběť tak propadá totální beznaději nejen ze samotného činu, již se na ni někdo dopustil, ale i z jakékoliv nemožnosti se bránit. Na následujících řádcích si ukážeme, že i přes omezené možnosti jak se kyberšikaně postavit, existuje pár pravidel, které nám mohou alespoň částečně pomoci.

- Respektujte ostatní uživatele. Nevyvolávejte zbytečné konflikty, které mohou v budoucnu vyústit právě v kyberšikanu.
- Nevěřte všemu co, kdo napíše. Většina uživatelů virtuální komunikace lže.
- Chraňte si své osobní údaje, nikomu a nikde je nezveřejňujte.

V případě, že jste obětí kyberšikany:

- Zachovejte chladnou hlavu, svěřte se (linka bezpečí, informujte školu, rodiče, policii).
- Poradte se s blízkými, s někým kdo může pomoci
- Nereagujte na hrozby a útoky, ba naopak se snažte všechny tyto důkazní materiály uložit.

4.4.3 Nejčastější formy kyberšikany podle e-bezpeci.cz

- Publikování ponižujících záznamů nebo fotografií (např. v rámci webových stránek, MMS zpráv).
- Ponižování a pomlouvání v rámci sociálních sítí, blogů nebo jiných webových stránek.
- Ztrapňování pomocí falešných profilů (např. v rámci sociálních sítí, blogů nebo jiných webových stránek).
- Obtěžování (např. opakovaným prozváněním, voláním nebo psáním zpráv).

První oficiálně známou a zveřejněnou obětí kyberšikany se stal

4.5 Kybergrooming

Kybergrooming označuje chování uživatelů internetu, kteří se snaží získat u svých potenciálních obětí falešnou důvěru a přimět je k osobní schůzce. Výsledkem schůzky může být únos, sexuální zneužití, fyzické násilí, zneužití oběti pro dětskou prostituci, k výrobě dětské pornografie apod. Kybergrooming je druhem psychické manipulace realizované prostřednictvím internetu, mobilních telefonů a dalších souvisejících technologií [26].

Velmi často je spojován s moderním komunikačním prostředím v podobě chatu, instant messagingu, nebo VoIP a v neposlední řadě také se sociálními sítěmi. Útok nekončí jen u komunikace. Další zbraní agresora se stávají různé inzertní portály (kde si může oběť přivydělat např. modelingem), často navštěvují servery zaměřené přímo na nezletilé uživatele internetu (dětské portály, portály zaměřené na volnočasové aktivity, herní portály a další internetové stránky).

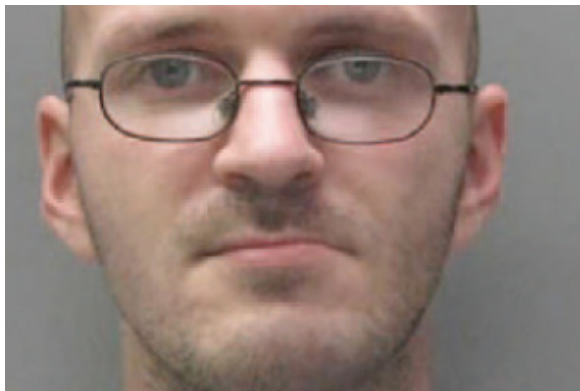
4.5.1 Oběť

Obětí kybergroomingu se může stát kdokoliv. Nejčastěji to jsou děti ve věku 11-17 let, spíše dívky než chlapci. (jedinci zpravidla v tomto věku nemají plně rozvinuty sociální dovednosti a mají nedostatek životních zkušeností). S rozvojem komunikačních prostředí na internetu, lze za oběti považovat především ty osoby, které tráví v on-line světě většinu svého volného času. Zde navazují nová přátelství a často je touha po nových kontaktech přivede k útočníkovi. V současnosti je kybergrooming velmi úzce spojován s fenoménem posledních let se sociálními sítěmi. Ty tak díky propracovanému komunikačnímu prostředí vytváří ideální podmínky pro realizaci kybergroomingu.

4.5.2 Kdo jsou útočníci?

Kyberútočníci (predátoři) tvoří heterogenní skupinu, ve které nalezneme uživatele s nízkým i vysokým sociálním statutem (právníci, učitelé, policisté). V řadě případů oběť pachatele zná a je na něm závislá, často bývá útočníkem také známý rodiny oběti. Mezi útočníky dle výzkumů převažují osoby, které dosud nebyly trestány. Kybergroomery se ale někdy stávají i ti, kteří již byli za sexuální útoky proti dětem a mladistvým odsouzeni a došlo u nich k recidivě. U většiny útočníků byl diagnostikován patologický zájem o děti [26].

Jedním z mnoha útočníků, kteří pro své uspokojení použily právě kybergrooming je i Brit Peter Chapman. V minulosti několikrát trestaný sexuální deviant vylákal k osobní schůzce přes facebook Ashleigh Hall, kterou následně znásilnil a zavraždil. Po objasnění případu se zjistilo, že měl ve svém profilu na facebooku přes 3000 virtuálních přátel (většinou žen ve věku 13-31 let). Pomocí různých dotazů od nich získal citlivé informace a fotografie. Za svůj hrůzný čin dostal doživotí.

Obr.(8) e-bezpeci.cz, Peter Chapman

4.5.3 Jak se chránit před kybergroomingem?

- Při internetové komunikaci, ale i mimo ni nevěřte nikomu, koho neznáte osobně.
- Nenechte se oklamat sliby virtuálních osob. Nevěřte všemu co, kdo napíše. Většina uživatelů virtuální komunikace lže.
- Všimněte si nesrovnalostí (změny informací, které vám útočník podal – různý věk, bydliště atd.).
- Zbystřete, pokud vás někdo požádá o to, aby byl obsah komunikace nebo internetový vztah udržen v tajnosti.
- Nepřijímejte ani neodesílejte materiály se sexuálním obsahem.
- Nikdy nechoďte na osobní schůzku, aniž by o ní věděli rodiče nebo známí. Nikdy nevíte, koho můžete na této schůzce tvář v tvář potkat.
- Nesdělujte nikdy svou adresu, telefon a další cenné údaje.

4.6 Kyberstalking

Takzvaný kyberstalking je nejen nebezpečným jevem, se kterým se můžeme v dnešní době setkat, ale od ledna roku 2009 také trestným činem. V přeneseném slova smyslu je stalker člověk, který pronásleduje určitou osobu. Kyberstalker pak ten, kdo k tomuto účelu

využívá digitálních technologií a provádí tuto činnost v kyberprostoru. Kyberstalking tedy spočívá v schraňování osobních údajů cizích osob a následného dlouhodobého, mnohdy stupňovaného obtěžování za použití mobilních telefonů, e-mailu, virtuálních sociálních sítí a podobně [27].

Ačkoliv je toto téma v počítačovém světě relativně nové, ve skutečném světě se s ním setkáváme už velmi dlouho. Pronásledování žárlivých partnerů, sledování svých idolů apod. je staré jako lidstvo samo. Vývojem nových technologií se tak stává tato metoda pro útočníka stále snazší. (Mobilní telefony, GPS, odposlechy, kamerové systémy atd.) A i zde bohužel platí, že nejohroženější skupinou jsou děti a mladiství. Znalosti a určitá osvěta jsou proto na místě.

Řada studií realizovaných v mnohých zemích Evropy (např. Dressing, H. Maulk-Backer, H. Gass, P.) poskytuje velmi zajímavá čísla o četnosti stalkingu ve společnosti. Anglosaské studie udávají, že zhruba 4–7,2 % mužů a 12–17,5 % žen se alespoň jednou se stalkingem osobně setkalo. To znamená, že stalking je jev poměrně rozšířený. V první německé studii o stalkingu uvedlo 11,6 % dotázaných, že byli minimálně jednou v životě obětí stalkera. Mezi oběťmi převažovaly ženy (87,2 %) [26].

Obr.(9) e-bezpeci.cz, Hannelore Uhl – Stalkerka, která pronásledovala Karla Gotta.

Stalking se v současnosti stává i určitým fenoménem v oblasti kriminalistiky. Ve většině případů může předznamenávat závažnou násilnou trestnou činnost. Při zkoumání 141

případů žen, které byly svými partnery usmrceny, se zjistilo, že v 76% případů se partner choval jako stalker.

Jak se tedy před kyberstalkingem bránit?

- Přerušit veškeré osobní i elektronické kontakty s pronásledovatelem
- Vyhýbat se místům, kde by mohlo dojít k možnému setkání
- Evidovat a zdokumentovat projevy pronásledování, informovat své blízké o totožnosti útočníka (Kontaktovat odborné instituce, např. Bílý kruh bezpečí www.bkb.cz, Policii ČR).
- Mimo domov se pohybovat s další osobou, členem rodiny atd.
- Pro případnou obranu u sebe nosit legální prostředky jako jsou pepřový sprej atd. Mít u sebe stále mobilní telefon.

V některých případech stalkingu (např. na pracovišti, ve škole) stačí, aby se do situace vložila autorita (např. zaměstnavatel, ředitel). Násilníkovi ne vždy dochází, že oběť má strach. Po zásahu další osoby (autority) svého jednání může zanechat [26].

4.7 Sexting

Termínem sexting označujeme elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videa se sexuálním obsahem. Tyto materiály často vznikají v rámci partnerských vztahů – partneři si navzájem pro zábavu vymění své intimní erotické fotografie. Problém nastává po jejich rozchodu – tehdy může kvůli pomstě jeden z partnerů intimní fotografie expřítele či expříteckyně zveřejnit a šířit právě pomocí internetové komunikace a mobilních telefonů [28].

Sexting se tak stává v případě zveřejnění velmi závažným problémem. Osoba, která chce tento podklad využít a dále zveřejnit má k dispozici velmi citlivé materiály, které může použít proti nám. Takto zveřejněný materiál může sítěmi internetu kolovat několik let, nebo se na ně může za několik let dostat. Oběť sextingu tak může být vystavena sexuálnímu harašení a podobným útokům.

Činnost útočníka může být chápána dále jako přestupek nebo trestný čin. Zde záleží na druhu pořízeného materiálu a způsobu jeho získání.

Sexting zobrazující děti (osoby mladší 18 let) může být považován za tzv. dětskou pornografii. Dětská pornografie je typ pornografie, v níž jsou zobrazeny děti jako sexuální aktéři nebo objekty. V případě tohoto typu pornografie je za trestné jednání považováno její šíření a zpřístupňování, přechovávání a výroba [28].

4.8 Flaming

Flaming (*flame* = *hořet*) je termín, označující nepřátelské chování uživatelů na Internetu, které obvykle doprovází urážky, nadávky, vyhrožování apod. Flaming je obvykle spojen se sociálním prostředím diskusních fór, webového chatu či IRC, může však být realizován i prostřednictvím e-mailu. Flaming se projevuje tak, že flamer = útočník opakovaně umísťuje urážlivé vzkazy do diskusních fór a následně stupňuje své útoky, přičemž ohnivě hájí své názory [29].

Flamer, neboli útočník napadá každého, kdo nesouhlasí s jeho názorovými postoji. Jak je uvedeno výše, většinou se jedná o velmi vulgární komunikaci. V reálném světě by k této komunikaci nemuselo docházet i díky fyzické stránce každého jedince. (Dá se velmi silně pochybovat o tom, že by si osoba o dvě hlavy menší něco slovně troufla na někoho většího a mohutnějšího. Pokud ano, konflikt by velmi rychle přerostl ve fyzické násilí čímž by byl velmi rychle ukončen). V anonymitě internetu je velmi snadné stupňovat urážky a vést plamennou (tzv. flame wars či svaté války). Častými tématy jsou spory horlivých zastánců operačních systémů Microsoft Windows, Linux, či Mac OS nebo diskuse o interrupcích.

Flaming se často zaměřuje s terminem *nekonstruktivní kritika*. Zatímco *nekonstruktivní kritika* se zaměřuje vždy na nějaký produkt (kritizují třeba konkrétní počítačový program, přístroj apod.), flaming se zaměřuje přímo na tvůrce – lidi (tj. například Windows je špatný vs. Bill Gates je špatný) [29].

4.9 Závislost

Psychologové zabývající se vlivem Internetu na vývoj lidské společnosti varují zejména před jeho návykovostí. Postižený jedinec, který využívá elektronickou, tedy nepřímou formu komunikace, může v běžné mezilidské komunikaci trpět značnou nejistotou a pocítit negativní důsledky i v osobních vztazích.

Pro skutečný kontakt člověka s člověkem je nutno vždy něco obětovat, něčemu se podřídit, alespoň z poloviny. Počítač je k dispozici kdykoli a navíc v našem nejsoukromějším teritoriu a kdykoli s ním můžeme komunikaci přerušit: lze jej tedy považovat za ideálního partnera k práci i ke hram [2].

Vedle tradičních návykových hrozeb, jakými jsou závislost na alkoholu či drogách, kouření, gamblerství aj., se ve společnosti začínají objevovat jedinci postižení závislostí na chatu, facebooku a dalších formách internetové komunikace. Jejich závislost se projevuje nutkáním využít každé příležitosti a každé volné minuty k připojení na Internet a aktualizování svých profilů. Závislý člověk postupně čím dál méně vyhledává lidskou společnost v reálném životě a čím dál více času (v podstatě veškerý volný čas) mu zabírá pobyt ve společnosti virtuální, aniž si tyto příznaky sám uvědomuje a aniž by případné připomínky blízkých osob považoval za důležité.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 WEBOVÁ PREZENTACE

Úkolem praktické části diplomové práce, bylo vytvořit webovou prezentaci s e-poradnou zabývající se problematikou bezpečnostních rizik internetové komunikace. Stěžejním průvodcem daným tématem, bude tato diplomová práce, která bude na tomto portálu ve formátu pdf volně ke stažení. Prezentaci jsem umístil na doménu druhého řádu, pod názvem www.e-komunikace.com. Hosting je zajišťován společností gigaserver.cz. Webovou prezentaci jsem vytvořil v demo verzi programu Wysiwyg Web Builder 5, kde jsem použil i jednu z nabízených šablon pro vzhled webu (free web templates).

Jak název napovídá, jedná se o portál věnovaný elektronické popřípadě internetové komunikaci. Je vytvořen tak aby byl jednoduchý, výstižný a přehledný. Nejde přece o sáhodlouhé články, které nakonec nikdo nedočte dokonce, a když tak pokud se danému tématu věnuje profesně, ale o text který výstižně popíše daný problém. Portál je rozdělen na dva úseky podle odkazů, které jsou umístěny v levé a spodní části webové prezentace.

První výše zmiňovaný úsek, si popíšeme v kapitole interní odkazy, v kapitole následující si rozebereme externí odkazy umístěné ve spodní části prezentace.

Praktická část diplomové práce na téma bezpečnostní rizika internetové komunikace.
www.e-komunikace.com

e-komunikace.com
Bezpečnostní rizika internetové komunikace.

» **Odkazy**

Instant messaging
Bezpečnostní rizika e - poradna
Sociální sítě

2 April 11
Startuje webový portál
e-komunikace.com

5 April 11
Rozjíždíme to na
gigaserver.cz

8 April 11
Navštivte
e-bezpečí.cz :
bezpečně na

Úvodem....

Informační a komunikační technologie jsou fascinující nástroje, které umožňují navazovat virtuální vztahy, vytvářet virtuální skupiny lidí, kteří by se v běžném „reálném“ životě nesetkali. Ne každý uživatel internetu je však důvěryhodný. Díky anonymitě uživatelů internetu lze jen velmi obtížně odhadnout, s kým komunikujeme. Z široké palety bezpečnostních rizik internetové komunikace si představíme ty nejrozšířenější a nejnebezpečnější. Dalším tématem jsou vlajkové lodě internetové komunikace, kde v čele určitě stojí instant messaging a sociální sítě.

Obr.(10) e-komunikace.com, titulní strana webového portálu.

5.1 Interní odkazy

Na levé straně webové prezentace najdeme interní odkazy s jednotlivými tématy. Interní, protože jsou jejich zdrojová data umístěna na hostingu e-komunikace.com. Jejich obsah a umístění jsem rozdělil podle důležitosti a používání jednotlivých komunikačních prostředí v české společnosti. Hlavní odkazy jako jsou instant messaging, bezpečnostní rizika, sociální sítě a e-poradna, mají vždy další pod odkazy, kde je danému tématu věnován hlubší význam.

5.1.1 Instant messaging

Je to jeden ze čtyř interních odkazů tohoto webového portálu. Zabývám se zde problematikou instant messagingu. Což je jak najdeme na stránkách e-komunikace.com internetová služba, umožňující svým uživatelům pozorovat, kteří jejich přátelé jsou právě on-line, a dle potřeby jim posílat zprávy, chatovat, přeposílat soubory mezi uživateli, ale i jinak komunikovat.

Tento odkaz se skládá s dalších tří pod odkazů. Záměrně jsem zde uvedl Icq, Skype a chat. Komunikační prostředí, která patří v české republice k nejrozšířenějším a díky své jednoduchosti a přístupnosti i k nejoblíbenějším. Problematika je podrobně popsána v samotné diplomové práci popřípadě na webovém portálu.

Praktická část diplomové práce na téma bezpečnostní rizika internetové komunikace.
www.e-komunikace.com

e-komunikace.com
Bezpečnostní rizika internetové komunikace.

» Odkazy

- Instant messaging
- Bezpečnostní rizika
- e - poradna
- Sociální sítě

2 April 11
Startuje webový portál
e-komunikace.com

5 April 11

Instant messaging

Wikipedia.org popisuje IM jako internetovou službu, umožňující svým uživatelům pozorovat, kteří jejich přátelé jsou právě on-line, a dle potřeby jim posílat zprávy, chatovat, přeposílat soubory mezi uživateli, ale i jinak komunikovat. Hlavní výhodou oproti používání např. e-mailu spočívá v principu odesílání a přijímání zpráv v reálném čase. Jinými slovy zpráva je doručena ve velmi krátké době od odeslání většinou v rámci stovek milisekund.

Obr.(11) e-komunikace.com, instant messaging.

5.1.2 Bezpečnostní rizika

Jsou druhým interním odkazem v pořadí. Čtenáři jsem se zde pokusil přiblížit nejběžnější rizika internetové komunikace. Patří mezi ně sociální inženýrství, spam, hoax, kyberšikana, kybergrooming, kyberstalking, flaming, sexting a v neposlední řadě také závislost. Jak již napovídá samotný název odkazu, je velmi úzce spojen s názvem celé diplomové práce. Bezpečnostním rizikům internetové komunikace jsem proto na tomto webovém portálu věnoval největší prostor.

Praktická část diplomové práce na téma bezpečnostní rizika internetové komunikace.
www.e-komunikace.com

e-komunikace.com
Bezpečnostní rizika internetové komunikace.

» **Odkazy**

Instant messaging
Bezpečnostní rizika
e - poradna
Sociální sítě

2 April 11
Startuje webový
portál
e-komunikace.com

5 April 11
Rozjždíme to na
gigaserver.cz

8 April 11
Navštivte
e-bezpečí.cz

Sociální inženýrství
Spam
Hoax
Kyberšikana
Kybergrooming
Kyberstalking
Flaming
Sexting
Závislost

Bezpečnostní rizika

S možností komunikace přes internet bohužel vznikají i určitá rizika, která si možná neuvědomujeme nebo nepřipouštíme. Následující řádky by Vám měly tuto problematiku přiblížit a pomoci Vám i s orientací v základních pravidlech bezpečné komunikace. Největším rizikem je totiž především samotný uživatel a jeho chování na internetu, které se asi nejvíce dotýká ztráty soukromí. Uvědomte si, že to, co na internetu jednou zveřejníte nebo pošlete, již nelze ve většině případů vrátit zpět.

Pokud někomu na internetu zašlete fotografii nebo ji ukážete všem v síti, počítejte s tím, že jste ji vlastně publikovali. Kdokoli ji může vidět, použít,

Obr.(12) e-komunikace.com, bezpečnostní rizika.

5.1.3 e-poradna

e-poradna, je malé internetové fórum, skládající se ze tří odkazů rozdělených podle problematiky daného tématu, kde budu já pod přezdívkou redaktor odpovídat na dotazy čtenářů. Vytvořil jsem ho pomocí aplikace blueboard.cz. Jedná se o jednoduchou návštěvní knihu, kde může každý po vyplnění kolonky se jménem zanechat svůj dotaz popřípadě na moji odpověď zareagovat. Klidně se připojte do diskuze, každý názor je názorem a bude vítán. Jednotlivými kategoriemi k debatě jsou instant messaging, sociální sítě a bezpečnostní rizika. Z výše uvedených odkazů a jejich pod odkazů čtenář pochopí, na co se v dané kategorii zeptat.

Praktická část diplomové práce na téma bezpečnostní rizika internetové komunikace.
www.e-komunikace.com

e-komunikace.com
Bezpečnostní rizika internetové komunikace.

» **Odkazy**

- Instant messaging
- Bezpečnostní rizika
- e - poradna
- Sociální sítě

2 April 11
Startuje webový
portál
e-komunikace.com

Úvodem....

Informační a komunikační technologie jsou fascinující nástroje, které umožňují navazovat virtuální vztahy, vytvářet virtuální skupiny lidí, kteří by se v běžném „reálném“ životě nesetkali. Ne každý uživatel internetu je však důvěryhodný. Díky anonymitě uživatelů, kterou tato síť nabízí lze jen velmi obtížně odhadnout, s kým komunikujeme.

Obr.(13) e-komunikace.com, e-poradna.

Jednotlivé dotazy a jejich malý přehled ke dni 15.4.2011 viz příloha P V.

e - poradna - www.e-komunikace.com - Instant messaging

Jméno

E-mail

Home

Vzkaz
[?]

Strana 1 / 1, celkem 2 příspěvků

Michal 95.173.207.34 15.4.2011 (10:04) # X
de nějak znovu získat muj contact list v ICQ, sem ho nechťeně vymazal (všechny lidi ze seznamu)

redaktor reaguje: 95.173.207.34 | 15.4.2011 (11:46) X
ICQ má kontakty na serveru. Pokud si je vymazal, obnova bude obtížná, ne-li nemožná. Napadá mě, pokud si měl zapnutou historii, tak vybrat čísla uin odtamtud.

Obr.(14) e-komunikace.com, e-poradna.

5.1.4 Sociální sítě

Jsou posledním interním odkazem uvedeným na portálu e-komunikace.com. V pod odkazech jsem se soustředil především na Facebook, MySpace a Twitter. Prvně zmiňovaný byl popsán kvůli svému rozšíření a popularitě. Záměrně jsem neuváděl žádné české sociální sítě, protože Facebook tyto projekty jako jsou, lide.cz, libimseti.cz atd. postupně nahrazuje a přebírá jejich klientelu. MySpace a Twitter jsem uvedl spíše pro seznámení české společnosti. V zahraničí si v počtu uživatelů pravidelně vystupují na pomyslný stupínek vítězů, pro stříbrnou a bronzovou medaili. U nás, v české kotlině, se k umělecky založeným jedincům postupně dostává MySpace. Twitter zatím prohrává svůj boj o krátké textové zprávy „tweety“ s kecálkem Icq.

Praktická část diplomové práce na téma bezpečnostní rizika internetové komunikace.
www.e-komunikace.com

e-komunikace.com
Bezpečnostní rizika internetové komunikace.

» **Odkazy**

- Instant messaging
- Bezpečnostní rizika e - poradna
- Sociální sítě

2 April 11
Startuje webový portál e-komunikace.com

5 April 11
Rozjždíme to na gigaserver.cz

8 April 11

Facebook
MySpace
Twitter

Facebook

Facebook je podle wikipedia.org momentálně největší společenský webový systém sloužící hlavně k tvorbě sociálních sítí, komunikaci mezi uživateli, sdílení multimediálních dat, udržování vztahů a zábavě. Byl založen Markem Zuckerbergem, a poprvé spuštěn v únoru 2004 jako komunitní síť pro studenty Harvardovy univerzity. Během krátké doby se rozšířil i na ostatní univerzity, a od srpna roku 2006 je umožněn vstup každému jednotlivci staršímu 13 let. Nyní „mluví“ se svými uživateli v 70 jazycích, a používá jej více jak 650 mil. lidí (11.3.2011) po celém světě. Jako každá sociální síť slouží Facebook (FCB) především ke sdružování lidí.

Obr.(15) e-komunikace.com, sociální sítě.

5.2 Externí odkazy

Ve spodní části webové prezentace najdete externí odkazy na další webové stránky, které se také věnují problematice internetové komunikace a jejím rizikům. Uvedl jsem zde odkazy na stránky sociotechnika.ic.cz, sexting.cz, hoax.cz, e-bezpeci.cz a bezpecnyinternet.cz.

Copyright © 2011 hornicek.org
All Rights Reserved.

[sociotechnika.ic.cz] [sexting.cz] [hoax.cz] [e-bezpeci.cz] [bezpecnyinternet.cz] [domů]

Obr.(16) e-komunikace.com, externí odkazy ve spodní části portálu.

5.2.1 Sociotechnika.ic.cz

Prvně zmiňovanému odkazu jsem věnoval větší pozornost již při tvorbě bakalářské práce. Na stránkách sociotechnika.ic.cz najdete popsanou problematiku sociálního inženýrství doplněnou o další praktiky této počítačové metody, jako jsou phishing, pharming, trashing a vishing. Je zde uvedeno i jméno Kevina Mitnicka, praktika a objevitele této metody.

Social engineering
by Jan Horníček

www.sociotechnika.ic.cz

>> News info

Kevin Mitnick / Trashing / Phishing / Pharming / Vishing / Czech or English

22 February 09
I Started this web about social engineering. Socio-Technical Theory is my theme Bc. work. My web impose reader to the world computerized criminality.

24 February 09
The web www.sociotechnika.ic.cz was officially startup on the server www.ic.cz.

Návštěvy	
Celkem	1037
Týden	7
Dnes	3
Online	2

Welcome on internet pages about social engineering.....

Social engineering....
Social engineering is modern method computerized storm of weakest article of these system - people. Use to the method that have nearly be connected with computerized technology, it indeed doesnt need to always be truth. Phishing, Vishing, Pharming and trashing are one of the most frequent method aggression. Psychology and art control people are second the most powerful weapon social engineer.

Motto:
"Two things are infinite: the universe and human stupidity; and I'm not sure about the universe." **Albert Einstein**

Copyright © Jan Horníček
Realizace: hornicek.org

UTB ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
Bezpečnostní technologie, systémy, management

Obr.(17) sociotechnika.ic.cz, titulní strana webového portálu.

5.2.2 Sexting.cz

Sexting.cz je webová stránka, která se věnuje problematice sextingu. Jak je uvedeno výše termínem sexting označujeme elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videa se sexuálním obsahem. Autory projektu jsou Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D. a Mgr. Veronika

Krejčí (vedoucí lektorského týmu). Najdete zde podrobně popsáno, co to vlastně sexting je, jaké jsou jeho formy a jak se proti němu bránit.

Obr.(18) sexting.cz, titulní strana webového portálu.

5.2.3 Hoax.cz

Dalším a dle mého názoru velmi propracovaným a aktualizovaným portálem je externí odkaz na stránky hoax.cz. Autorem stránek je Josef Džubák, a problematice hoaxu se věnuje na internetu již 11 let. Kromě popisu problematiky zde najdete kompletní databázi hoax zpráv v české republice.

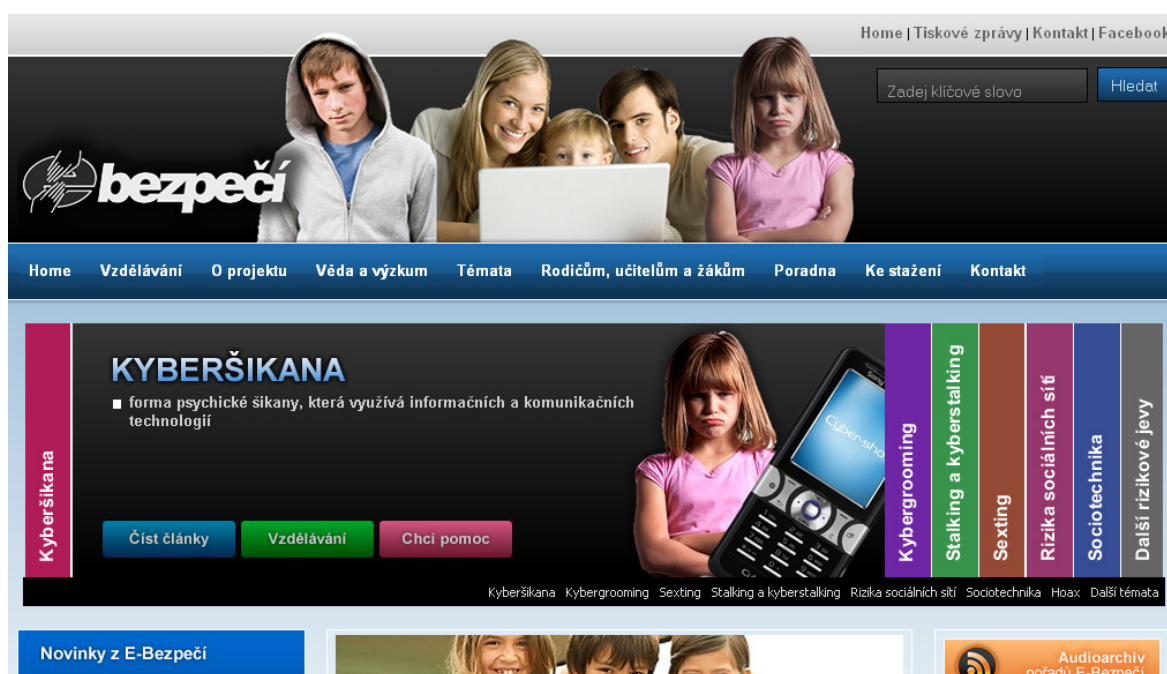

Obr.(19) hoax.cz, titulní strana webového portálu.

5.2.4 E-bezpečí.cz

E-bezpečí.cz je internetový portál, který se nezaměřuje pouze na články o dané problematice, ale má i velmi propracovanou poradnu, kde vám pomohou například s odstraněním a blokadí nevhodného obsahu na facebooku. Velkou pozornost věnují školení mládeže. Soustředí se i na učitele a rodiče. Portál E-Bezpečí je provozován Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Pod odkazem <http://e-bezpeci.cz/index.php/temata/sociotechnika/46-221> najdete článek, který jsem pro tento webový portál napsal k problematice internetové komunikace.

Obr.(20) e-bezpeci.cz, titulní strana webového portálu.

5.2.5 Bezpečnýinternet.cz

Projekt bezpečnýinternet.cz vznikl s cílem ukázat mnohá rizika spojená s používáním internetu a také na způsoby, jak se jim účinně bránit. Emailová komunikace, platby přes internet a bohužel i internetové viry jsou každodenními průvodci více jak 5,5 milionů lidí, kteří se každý měsíc připojují na český internet. Čím více budou právě oni vědět o možných rizicích spojených s používáním internetu, tím rychleji budou umět reagovat na podvodné nabídky, útočné viry nebo e-maily zjišťující jejich osobní data. Partnery projektu jsou Česká spořitelna, Seznam.cz, Microsoft.

The screenshot shows the homepage of the website bezpečnýinternet.cz. At the top left is the logo, which consists of a red circle with a white '@' symbol and the text 'bezpečný internet.cz' next to it. To the right of the logo is a navigation menu with five tabs: 'Začínající uživatel', 'Pokročilý uživatel', 'Rodiče', 'Děti', and 'Školy'. Below the navigation menu are two links: 'O projektu' and 'Partneři', followed by a search bar with a magnifying glass icon.

The main heading in the center reads 'Dobré rady pro vaši bezpečnost na internetu'. Below this heading is a grid of five content cards, each representing a different user group:

- ZAČÍNÁJÍCÍ UŽIVATEL**: Features an image of a man sitting on the floor with a laptop. Text includes 'Jak bezpečně procházet web' and 'Na co si dát pozor při on-line komunikaci'. A 'Více >' link is at the bottom.
- POKROČILÝ UŽIVATEL**: Features an image of a man sitting on the floor with a laptop. Text includes 'Pravidla pro zabezpečení počítače' and 'Jak zvýšit ochranu při užívání internetového bankovníctví'. A 'Více >' link is at the bottom.
- RODIČE**: Features an image of a family (mother, father, and child). Text includes 'Doporučení, která by měl každý rodič znát' and 'Jaká jsou rizika sociálních sítí'. A 'Více >' link is at the bottom.
- DĚTI**: Features an image of a young girl sitting on the floor with a book. Text includes 'Prohlédni si komiksové příběhy' and 'Dodržuj desatero bezpečného internetu'. A 'Více >' link is at the bottom.
- ŠKOLY**: Features an image of a teacher and a student. Text includes 'Tipy pro výuku' and 'Jakými zákony se řídit'. A 'Více >' link is at the bottom.

Obr.(21) bezpečnyinternet.cz, titulní strana webového portálu.

ZÁVĚR

Smyslem diplomové práce bylo poukázat na bezpečnostní rizika internetové komunikace, a možnosti jak se nás může tento fenomén dnešní doby dotknout i v reálném životě. S rozvojem komunikačních technologií a jejich dostupností se bohužel rozvíjí i možnosti jejich zneužití. Samota, nedostatek dobrých kamarádů, problém se seznámením a vyjadřováním mezi ostatními uvádí každého jedince do role, která nikomu příliš neprospívá. Internet mu ale umožní být pánem všeho kolem. Může psát, co chce, dělat ze sebe staršího či nadanějšího, zkrátka dělat ze sebe něco, co není. Tuto masku bohužel nepoužívají jen děti či adolescenti. Nejčastějšími osobami se smyšlenou identitou bývají osoby s různými psychickými problémy a deviacemi. Tito se snaží dokonale zneužít dětskou fantazii, touhu po poznání a nových objevech. Využívají k tomu ty nejzákeřnější metody, jak získat to, po čem touží. Patří mezi ně například i typické praktiky sociálního inženýrství založené na sympatiích, budování důvěry a autoritě. Mezi tento „nejohroženější druh“ musíme řadit především děti, které představují nejsnazší oběti. Důvěra, touha objevovat a poznávat nové kamarády, je naneštěstí často zavede do světa internetu, který je nejen zdrojem neomezených informací, ale i zároveň místem, kde se vyskytují různá individua. Nejčastěji používanými nástroji k nalezení přátel jsou dnes již zaběhlé sociální sítě a komunikátory v podobě ICQ, Skype a dalších. Je tedy velmi důležité, aby si každý uvědomil, že bezmezně důvěřovat někomu, kdo je na druhé straně linky, bez jakékoliv známosti dané osoby je velmi nebezpečné. Profil, jméno, věk nebo přezdívka nám o neznámém nic neprozradí. V tomto okamžiku získává potencionální útočník „přestrojený za kamaráda“ zvýhodněnou pozici k tomu, aby od všech neopatrných důvěřivců zjistil veškeré informace, které potřebuje k ukojení svých smyslů. Jisté je, že s rozvojem počítačových technologií a vzrůstajícím připojováním domácností k internetu, které již dnes přesahuje 70 %, tato „vyzvědačská“ činnost jen vzkvétá. Jak se tedy jako rodič či starší sourozenec postavit k této situaci? Jak dětem, ale i sám sobě vysvětlit, co je na internetu bezpečné a co ne? Zásadní je v tento okamžik především určitá osvěta ve světě informačních technologií. Pryč jsou doby, kdy se dítě k počítači dostalo až v 15 letech tak jako já, tedy ve věku přece jen vyšším, než je tomu dnes. Nejrůznější zábavné servery či stránky plné her a dobrodružství zlákaají leckdy i děti předškolního věku. A zatímco lidé ve středním věku neumějí ovládat mnohdy ani mobilní telefon, šestiletý školáček si brouzdá

internetem jedna báseň. Problém je, že jakákoli zdánlivě nevinná zábava v podobě e-mailů, hraní on-line her a návštěv Facebooku přináší i nějaká ta rizika, a to často velmi závažná. Kvalitní hesla, komunikace založená na osobní známosti, nikoliv touze poznávat, ostražitost a zdravá nedůvěra by těmto rizikům mohli předcházet. Naučit děti na počítači základní chování ovšem nestačí. Rodič by měl svému dítěti naslouchat, vnímat jeho trápení a starosti. Neměl by ho nechat padnout do spárů internetu, ve kterém pak dítě často nachází jediného přítele. Protože to nejdůležitější Vám počítač stejně nenahradí. Pro někoho zdánlivě banální věci, jako jsou pohlazení či objetí, mohou často dopomoci k tomu, aby děti tyto citové projevy nenahrazovaly falešným přátelstvím ve virtuálním světě. Jak jsem již uvedl, fenoménem dnešního internetu jsou sociální sítě a mezi nimi jednoznačně vévodí Facebook. Prakticky neuplyne týden, aby nebyl v souvislosti s nějakými bezpečnostními či alespoň etickými problémy středobodem zpráv. A to si dobře uvědomuje i jeho zakladatel Mark Zuckerberg, který přišel se zajímavou myšlenkou. Podle něj by měl každý člověk po dosažení plnoletosti mít právo změnit si své jméno a další osobní údaje. Tím by mohl udělat jednou provždy tlustou čáru za „hříchy mládí“, za nerozvážnostmi, které sám nebo jeho kamarádi umístili na web. Pravdou je, že podobných úletů mnozí lidé často dodatečně s odstupem několika let litují. V mnoha zemích dnes zažívají rozkvět služby firem nabízejících „identity cleaning“ – čištění identit. Jenže než bude podobný „životní restart“ plně možný, je potřeba řídit se tím, „co internet schvátí, už nenavráť.“

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The purpose of this thesis was to highlight the security risks of Internet communication, and opportunities as we can this phenomenon of our time to touch in real life. With the development of communication technologies and their accessibility, unfortunately develops the possibility of their misuse. Loneliness, lack of good friends, the problem with introducing and expressing the other states of each individual into a role that does not benefit anyone too. Internet but it will be the master of everything. Can write whatever he wants to do that himself or older nadanějšího, just to make something of yourself, what is not. Unfortunately, this mask do not just children or adolescents. The most common people with fake identities are people with various mental health problems and deviations. They are trying to fully exploit a child's imagination, a desire to explore and discover anything new. Taking advantage of the most insidious ways to get what he wants. These include the typical practice of social engineering based on sympathy, build confidence and authority. Among the "most endangered species" we have to sort especially children, who are the easiest victims. Confidence, desire to discover and meet new friends, is, unfortunately, often to the world of the Internet, which is not only a source of unlimited information, but also a place where there are different individuals. The most commonly used tools to make friends are now a groovy social networks and messengers as ICQ, Skype and others. It is therefore very important that everyone realize that boundless trust someone who is on the other side of the line, without any knowledge of the person is very dangerous. The profile name, age, or nickname are unknown to disclose anything. At this point acquires a potential attacker "disguised as a friend" a privileged position to do that from any unwary důvěřivců find all the information they need in order to satisfy their senses. What is certain is that with the development of computer technology and increasing connecting households to the Internet, which already exceeds 70%, this "spying" activities flourish. So how is a parent or older sibling to stand on this situation? As children, as well as himself to explain what the Internet is safe and what is not? It is essential at this point a particular awareness in the world of information technology. Gone are the times when the child came up to the computer in 15 years as I did so at the age of just more than it is today. Various entertainment sites or pages full of adventure games and sometimes even trick-school children. And while people in middle age often can not control or mobile phone, a six-year classmates can browse the internet a poem. The problem is that any seemingly innocent

entertainment in the form of an e-mail, playing online games and visiting a Facebook brings the risk, and often very serious. Good passwords, communication based on personal connections rather than the desire to know, vigilance and a healthy distrust of those risks can be prevented. To teach children the basic behavior of a computer is not enough. The parent should listen to your child, perceiving his suffering and worry. He should not let him fall into the clutches of the Internet, where the child is often a single friend. Because it's just important you replace. For someone seemingly trivial things, like a caress or hug can often be helped to make these children's emotional expressions not replace the false friendship in the virtual world. As I have said, the phenomenon of today's Internet social networks, and between them clearly dominated by Facebook. Almost a week has elapsed, that is not related to safety or at least some ethical issues central to reports. And it also is well aware of its founder, Mark Zuckerberg, who came up with an interesting idea. According to him, should everyone upon reaching legal age have the right to change your name and other personal information. This could be done once and for all draw a line for the "sins of youth" for the indiscretions that he and his friends put on the web. The truth is that many similar soot often cast later after several years of regret. In many countries today are experiencing flourishing service firms offering "identity Cleaning" - Cleaning identities. But before a similar "life restart" is needed to fully possible to drive that overrides what the Internet, no return.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Internet jako komunikační kanál [online]. 1.8.2006 [cit. 2011-02-02]. Dostupné z WWW:<<http://www.xmaestro.com/view.php?navezclanku=zamysleni-internetova-komunikace-iii-internet-jako-komunikacni-kanal&cislocclanku=2006080002>>. ISSN 1801-8998.
- [2] PROKEŠ, Josef. Člověk a počítač (aneb svítání digitální kultury) Brno, Sursum 2000, 86 stran, ISBN 80-85799-82-0
- [3] FALTÝNEK, Lukáš. *Psychologické aspekty komunikace na internetu*. Hradec Králové, 2002. 130 s. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové.
- [4] TECHNET : technika kolem nás [online]. Mafra a.s., 2011 [cit. 2011-01-16]. Dostupné z WWW: < http://technet.idnes.cz/icq-neni-jediny-kecalek-vyzkousejte-i-jine-sluzby-fvm-/software.asp?c=A091012_202357_software_dvr>.
- [5] SECURITY WORLD 2/2010, IDG CZECH, a.s. ISSN 1214-794X
- [6] LUPA: server o českém internetu [online]. Praha : Internet info s.r.o., 1998 [cit. 2011-01-16]. Dostupné z WWW: < <http://www.lupa.cz/clanky/socialni-site-to-neni-jenom-facebook/>>. ISSN 1213-0702.
- [7] Wikipedia : otevřená encyklopedie [online]. 1995 [cit. 2011-02-11]. E-mail. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/E-mail>>.
- [8] Wikipedia : otevřená encyklopedie [online]. 1995 [cit. 2011-02-12]. Blog. Dostupné z WWW: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Blog>>.
- [9] ICQ [online]. 1998 [cit. 2011-02-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.icq.com/cz.html>>.
- [10] Wikipedia : otevřená encyklopedie [online]. 1995 [cit. 2011-02-12]. Chat. Dostupné z WWW: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Chat>>.
- [11] SKYPE [online]. 2011 [cit. 2011-02-11]. Dostupné z WWW:

- < <http://www.skype.com/intl/cs/home>>.
- [12] Na volné noze – portál nezávislých profesionálů [online]. Robert Vlach, 2005 [cit. 2011-02-16]. Dostupné z WWW: < <http://navolnenoze.cz/blog/socialni-site/>>.
- [13] TECHNET : technika kolem nás [online].Mafra a.s., 2011 [cit. 2011-02-22]. Dostupné z WWW: < http://technet.idnes.cz/cermak-deset-veci-ktere-byste-na-facebooku-nemeli-delat-p11-/sw_internet.asp?c=A090714_173942_sw_internet_vse>.
- [14] Compete Pulse – Online Marketing Insights [online]. Compete Pulse, 2011 [cit. 2011-02-22]. Dostupné z WWW: < <http://blog.compete.com/category/social/>>.
- [15] Bezpečný internet – rady pro vaši bezpečnost na internetu [online]. 2011 [cit. 2011-02-25]. Dostupné z WWW: < <http://www.bezpecnyinternet.cz/zacatecnik/e-mail/komunikace.aspx>>.
- [16] RYDLO, Josef. Psychologické aspekty chatování [online], 2011 [cit. 2011-02-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.dobromysl.cz/scripts/detail.php?id=638&tmplid=45>>. ISSN 1214-2107
- [17] Icq – centrum.cz [online]. 2011 [cit. 2011-02-27]. Dostupné z WWW: < <http://icq.centrum.cz/o-icq/staticky/clanky/icq-licence/> >.
- [18] MORAVEC, Zbyněk. Icq nechte dětem, Jabber vládne světem. [online]. 2011 [cit. 2011-02-27]. Dostupné z WWW: < <http://www.zbynek.adamh.cz/cs/011152/Internet/Clanky/ICQ-nechte-detem-Jabber-vladne-svetem/>>.
- [19] KNAP, David. Proč používám skype? [online]. 2011 [cit. 2011-02-28]. Dostupné z WWW: < <http://blog.davidknap.cz/proc-pouzivam-skype/>>.
- [20] KRČMÁŘ, Petr. 10 důvodů proč nepoužívat SKYPE [online]. 2011 [cit. 2011-

- 03-5]. Dostupné z WWW: < <http://www.root.cz/clanky/10-duvodu-proc-nepouzivat-skype/>>.
- [21] ŠIMEK, Richard. Kolokviální práce [online], *Historie a vývojové trendy ve výpočetní technice*, Fakulta informatiky, Masarykova univerzita Brno, 2003 [cit.2011-03-15]. Dostupný z WWW: < <http://www.fi.muni.cz/usr/jkucera/pv109/2003p/xsimek3sociotechnika.htm>>.
- [22] MITNICK, Kevin, SIMON, William. *Umění klamu : Nejslavnější hacker na světě*. Luděk Vašta. 1. vyd. HELION, 2002. 348 s. ISBN 83-7361-210-6.
- [23] ANTIPHISHING : all phishing [online]. 2001 [cit. 2011-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.antiphishing.org/crimeware.html>>.
- [24] HORÁK, Vladimír. SPAM [online]. 2006 [cit. 2011-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://uvt1.cuni.cz/email/spam/uvod.html>>.
- [25] DŽUBÁK, Josef. HOAX [online]. 2011 [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: < <http://www.hoax.cz/hoax/>>.
- [26] KOPECKÝ, Kamil, KREJČÍ, Veronika. RIZIKA VIRTUÁLNÍ KOMUNIKACE, 1.vyd. NET UNIVERSITY, s.r.o., 2010. 36 s. ISBN 978-80-254-7866-0
- [27] JAKUBEC, Petr. Vadum Securum – Kyberšikana, Kybergrooming, Kyberstalking. [online]. 2011 [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: < <http://www.securum.cz/nebezpei-internetu/kyberikana-kybergrooming-kyberstalking>>.
- [28] KOPECKÝ, Kamil, KREJČÍ, Veronika. Sexting.cz – nebezpečný fenomén [online]. 2010 [cit. 2011-03-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.sexting.cz/>>.
- [29] KOPECKÝ, Kamil. E-BEZPEČÍ. [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupný z WWW: < <http://cms.e-bezpeci.cz/content/view/35/37/lang,czech/>>.
- [30] KOPECKÝ, Kamil. E-BEZPEČÍ. [online]. 2011 [cit. 2011-03-19]. Dostupný z WWW: < <http://www.e-bezpeci.cz/>>.
- [31] Facebook má další problém. Už i Kanada ho obviňuje z porušování zákonů. *iHNed.cz* [online]. 2009 [cit. 2011-03-25]. Dostupný z WWW: < <http://zahranicni.ihned.cz/c1->

37818660-facebook-ma-dalsi-problem-uz-i-kanada-ho-obvinuje-z-porusovani-zakonu

>. ISSN 1213-7693

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

IM – instant messaging

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr.(1) Google.cz/obrazky, on-line.....	14
Obr.(2) Google.cz/obrazky, emotikony.....	17
Obr.(3) Seznam.cz/obrazky, loga klientů instant messaging.....	24
Obr.(4) Google.cz/obrazky, Jabber je federalizovaná síť rovnocenných IM serverů, které spolu komunikují.....	28
Obr.(5) Facebook.com, Facebook je největší sociální síť současnosti, zároveň ale žije ve vlastním „kosmu“.....	32
Obr.(6) Seznam.cz, Přepnutí e-mailu na SSLverzi.....	39
Obr.(7) e-bezpeci.cz, jedna z forem kyberšikany.....	52
Obr.(8) e-bezpeci.cz, Peter Chapman.....	55
Obr.(9) e-bezpeci.cz, Hannelore Uhl – Stalkerka, která pronásledovala Karla Gotta.....	56
Obr.(10) e-komunikace.com, titulní strana webového portálu.....	61
Obr.(11) e-komunikace.com, instant messaging.....	62
Obr.(12) e-komunikace.com, bezpečnostní rizika.....	63
Obr.(13) e-komunikace.com, e-poradna.....	64
Obr.(14) e-komunikace.com, e-poradna	64
Obr.(15) e-komunikace.com, sociální síť.....	65
Obr.(16) e-komunikace.com, externí odkazy ve spodní části portálu.....	66
Obr.(17) sociotechnika.ic.cz, titulní strana webového portálu.....	66
Obr.(18) sexting.cz, titulní strana webového portálu.....	67
Obr.(19) hoax.cz, titulní strana webového portálu.....	67
Obr.(20) e-bezpeci.cz, titulní strana webového portálu.....	68
Obr.(21) bezpecnyinternet.cz, titulní strana webového portálu.....	69

SEZNAM TABULEK

Tabulka č.1 – 10 nejpoužívanějších klávesových emotikon.....	19
Tabulka č.2 – České akronymy.....	29

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Uživatelská základna instant messaging

PŘÍLOHA P II: E-mail, Blog, Fórum

PŘÍLOHA P III: Icq, Qip, jabber, chat, Skype

PŘÍLOHA P IV: Facebook, Twitter, Myspace, LinkedIN, ClassMates

PŘÍLOHA P V: Bezpečnostní rizika, Sociální sítě, Instant messaging

PŘÍLOHA P I: UŽIVATELSKÁ ZÁKLADNA INSTANT MESSAGING

Service	User count	Date/source
AIM	53 million active	September 2006
	>100 million total	January 2006
eBuddy	35 million total	October 2006 , including 4 million mobile users
Gadu-Gadu	Over 6 million active (majority in Poland)	May 2009
IBM Lotus Sametime	40 million total (licensed, entitled users in enterprises)	December 2009
ICQ	50 million active	CNET February 8, 2010
IMVU	1 million total	June 2007
Mail.ru Agent	1 million active (daily)	September 2006
Meebo	1 million total	October 2006
MXit	11 million total (9 million in South Africa)	29 January 2009
Paltalk	3.3 million unique visitors per month	August 2006
PSYC	1 million active (daily) (majority in Brazil)	February 2007 . Note that these users are part of the IRC user base, messaging user base consists of a few hundred users
Skype	27 million peak online	January 2011 [1]
	763 million total	as of January, 13th, 2011 (can be checked when searching users in Skype 5.x)
Tencent QQ	100 million peak online (majority in China)	2010 ^[16]
	440 million active accounts (includes users with multiple accounts). (majority in China)	2010 ^[16]
	990 million total registered accounts. (majority in China)	2010 ^[16]
VZOchat	>550,000	December 2008
Windows Live Messenger (previously <i>MSN Messenger</i>)	330 million active	June 2009
Xfire	16 million total	May 2010
Yahoo! Messenger	248 million active registered Yahoo global users (refers to ALL Yahoo users not Instant Messaging users)	17 Jan 2008
Facebook	Claimed 500 million users	Facebook statistics
Blauk	700,000 users each day	[2]

PŘÍLOHA PII: E-MAIL, BLOG, FÓRUM

pachollini@seznam.cz | [Napiš si poznámku](#) | [Chat](#) | [Odhlásit se](#)

Hledej e-mail [Rozšířené hledání](#)

[Napiš e-mail](#)

Doručené 388

[Odeslané](#)

[Rozepsané](#)

[Spam a viry](#) 1340

[Koš](#)

[T.Express](#)

[Editace složek](#)

[Adresář](#)

[Nastavení](#)

Smaž Smaž jako SPAM Další akce ...

Setřídít e-maily podle: **Od nejnovějšího**

Vítejte Matěji
Máte 206 nových e-mailů
[Nahrát foto](#)

Náš tip: Díky Seznamu si můžete číst všechnu svoji poštu na jednom místě. [Jak na to?](#)
Poslední přihlášení: 17.6.2005 13:39, z adresy e-125.vc-graz.ac.at, služba Seznam E-mail

☐	Michel Covington	1 a day sexual health dynamo	23.5.2005	2,6k
☐	Tisha Le	1 Minute application is ready Hello, We sent you an email a while ago, bec	23.5.2005	1,5k
☐	Garrett Boucher	Est a REVOLUTION in Online Gambling ! ID: BrypCah3	23.5.2005	3,4k
☐	Dwayne	AIM ? Rolex, Cartier and Breitling Get the Finest Rolex Watch Replica ! W	23.5.2005	1,7k
☐	Sean Mccabe	Ch a REVOLUTION in Online Gambling ! ID: ueR4	23.5.2005	3,3k
☐	debbra pierce	give your partner more pleasure	23.5.2005	3,8k
☐	Caroline	Small-Cap Action Report + Symbol: ORTE Current Price: \$0.30 Expected :	22.5.2005	7,9k
☐	Daniel	This stuff is not really expensive as before... Cialis helps to have an erec	22.5.2005	1,6k
☐	The TechNews	The TechNews - Bulletin, May 2005 Mobile production units for developin	22.5.2005	7,9k
☐	Madeleine	Cialis softtabs Brittany Cialis Softtabs are better than Pfizer Viagra and no	22.5.2005	1,5k
☐	Alba Crowell	Ladies n Mens Love This p8uml7 The Only Clinically Tested Penis En_L-	22.5.2005	1,7k
☐	Soma \$59, Viagra \$69, Cialis \$89	Hurry while these low prices are still in effect At SimpleMeds we have ju	22.5.2005	49,7k
☐	Salil Livingston	Feeels Bigger Hello, Once I held him in regard for an unfortunate but wort	22.5.2005	4,8k
☐	中华周易研究会	紧急通知 邮箱群发内容: 中华姓名学研究中心: 免费测名; 起名, 改名, 手	22.5.2005	1,4k
☐	Oceanus	Fw	22.5.2005	2,0k
☐	Master	Understanding OEM software Bring on the best software of the most pro	22.5.2005	4,2k

blog.iDNES.cz

Středa, 16. března 2011. Svátek má Elena, Herbert.

v člících v autorech

[Hledej](#)

[iDNES.cz](#) | [Zprávy](#) | [Kraje](#) | [Sport](#) | [Kultura](#) | [Ekonomika](#) | [Finance](#) | [Bydlení](#) | [Cestování](#) | [Auto](#) | [Hobby](#) | [Mobil](#) | [Technet](#) | [Ona](#) | [Xman](#) | [Revue](#) | **Blog** | [Video](#) | [Hry](#) | [více](#)
[Politika](#) | [Ekonomika](#) | [Společnost](#) | [Sport](#) | [Média](#) | [Cestování](#) | [Kultura](#) | [Věda a technika](#) | [Poezie a próza](#) | [Fotoblogy](#) | [Hyde park](#) | [Další](#) | [Založit blog](#) | [Přihlásit se](#)

I Believe I Can Fly

[iDNES.cz](#) > [blog.iDNES.cz](#) > [hornicek.blog.iDNES.cz](#) > všechny rubriky, poslední články

Winton Train

Není to ani 14 dní zpátky, co jsem měl možnost navštívit přednášku na jedné ze zlínských fakult Bat'ovy univerzity na téma holocaust. Přednášejícím byl Thomas Graumann, žid, misionář a jedno z 669 dětí zachráněných Nikolasem Wintonem před plány nacistů a konečným ... [celý článek](#)

Jan Horniček | Karma článku: 16,45 | pátek 13. březen 2009 12:19

Kde je Kevin Mitnick?

Položit si tuhle otázku před 15 lety, marně by jsme na ni hledali odpověď. Pokud si ji ovšem položíme dnes, řeč se nebude stáčet k nikomu jinému než k nejslavnějšímu hackerovi světa Kevinu Mitnickovi. Začít psát o jeho životní cestě nebylo jednoduché. Za své ... [celý článek](#)

Jan Horniček | Karma článku: 12,38 | úterý 2. prosinec 2008 10:47

Jan Horniček

hornicek.blog.iDNES.cz

Zajímám se snad o vše, především o historii 2 světové války - holocaust. Dále pak o počítačovou bezpečnost, sociální inženýrství. [[www.hornicek.org](#)]

Karma autora: 0,00

Practically Networked Forums

User Name: User Name Remember Me?
 Password:

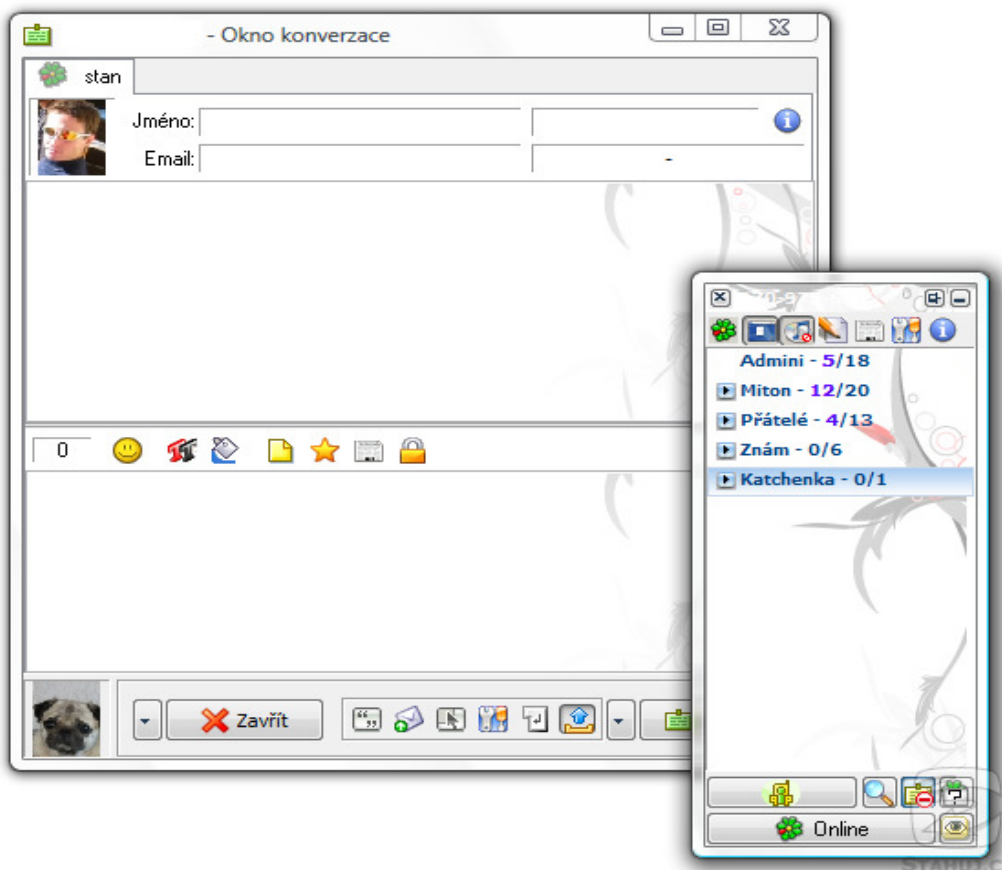
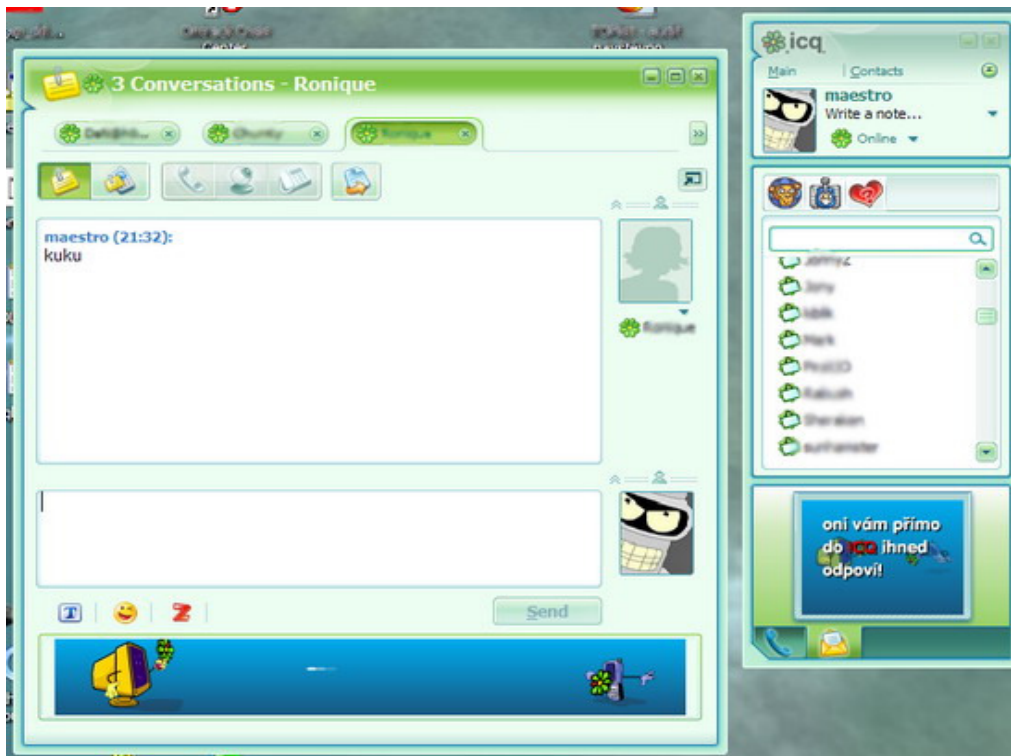
[Register](#) [FAQ](#) [Members List](#) [Calendar](#) [Today's Posts](#) [Search](#) ▼

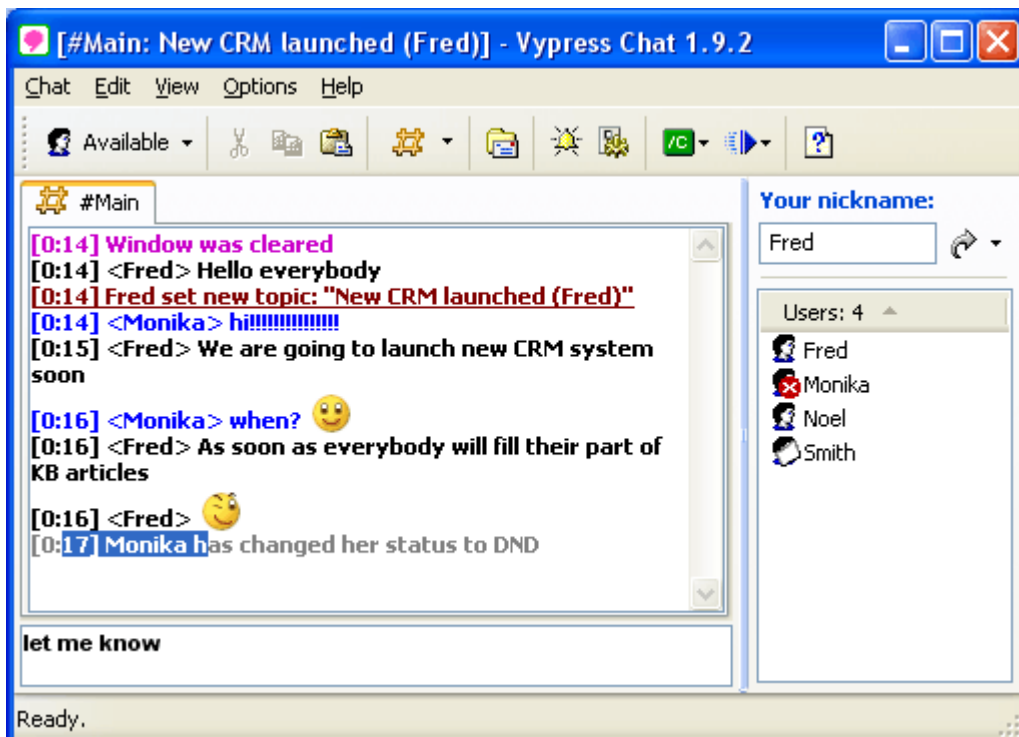
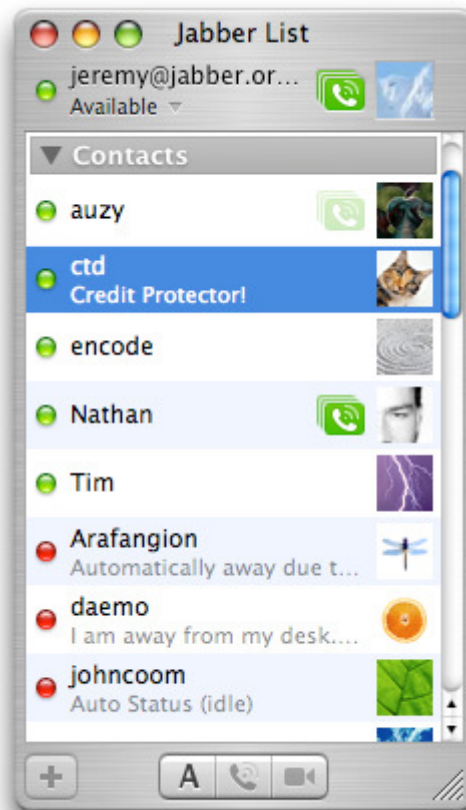
Welcome to the Practically Networked Forums.

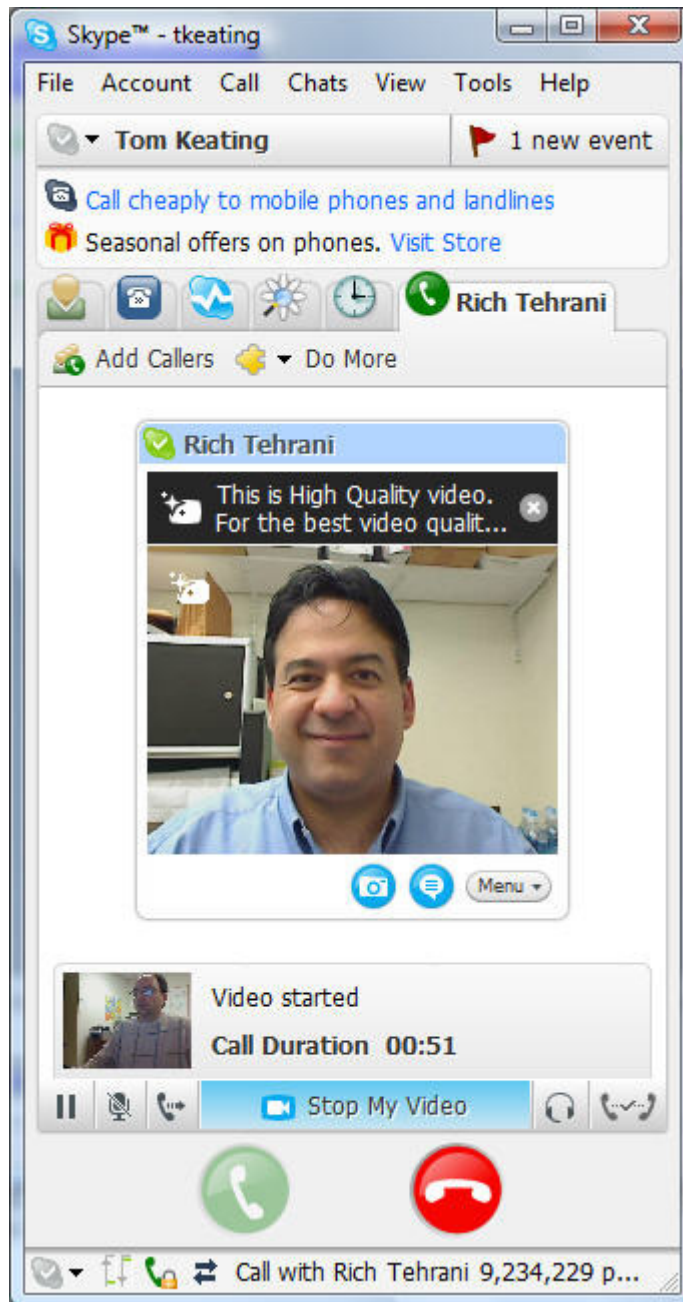
If this is your first visit, be sure to check out the **FAQ** by clicking the link above. You may have to **register** before you can post: click the register link above to proceed. To start viewing messages, select the forum that you want to visit from the selection below.

Forum	Last Post	Threads	Posts
Practically Networked			
General Discussions (4 Viewing)	VPN vs Telnet by cszeto Today 07:07 AM	1,543	5,199
Sharing (10 Viewing) Discuss problems or contribute tips about how you shared an Internet connection, data, printers and more with multiple users.	2 x DSL lines & 1 GB Hub by nward4 Today 10:15 AM	2,346	7,996
Wireless Networks (5 Viewing) Tips, tricks and advice for setting up an 802.11-based network in your home or office.	Health issue concern by cszeto Today 07:02 AM	2,206	7,779
Alternative Networks Networks aren't just Ethernet and radio waves. Ask questions here about HomePlug (powerline), HomePNA (phoneline), and any other unique network types.	Remote Gaming by cszeto 02-05-2008 05:17 AM	79	298
Routers/Hardware (10 Viewing) Discussions and troubleshooting the latest routers, switches, hubs, NICs and other products for SOHO networking.	Linksys WRT54G Boot up Problem by cszeto Today 06:59 AM	1,776	5,748
Applications/Software (3 Viewing) Share with others the software you use to keep a network running smoothly.	Access Server online by cszeto 02-19-2008 01:29 PM	94	315
Security Discuss the security issues any small network faces and get some solutions to your problems.	The freeware latest version... by cszeto 10-24-2007 06:18 PM	56	186
Networking Lounge A place for casual chat with fellow networkers	employers laptop on my home... by cszeto 04-12-2008 10:06 AM	29	59
Feedback Have comments/suggestions about the forum? Post them here!	Forum trouble by JPhyc 07-27-2007 11:50 AM	1	4
Mark Forums Read View Forum Leaders			

PŘÍLOHA PIII: ICQ, QIP, JABBER, CHAT, SKYPE

twitter Home | Your profile | Invite | Public timeline | Badges | Settings | Help | Sign out

Twitter will be taking a 4 hour cat nap on Sunday at 01AM Eastern Time (US & Canada) to make things better!

What are you doing? Characters available: 133
 Fighting a cold.

Update

Archive Recent

What You And Your Friends Are Doing
 Hey, what happened to my friends' names?

- khol** These slides are going to make sense, by God. 5 minutes ago from Twitter
- veen** Video Skyping with Julie makes me happy. 35 minutes ago from web
- Malarkey off** - next stop Vancouver 44 minutes ago from web
- helloleulaa** Cutting paper...mrrm about 1 hour ago from web

Welcome back, **Khoi Vinh**

Currently: These slides are going to make sense, by God.

0 Direct Messages
 1 Favorite
 22 Friends
 36 Followers
 60 Updates

Send Notifications To:
 im phone web-only

Find by name, email, p

myspace. | People | Search powered by Google

Home Mail (2) Profile Friends Music Video Games More My Account Sign Out

Hello, Sharon! Page Themes (18)
 My URL: myspace.com/cocosharon [Edit Profile] Monday, August 31, 2009 11:13 AM

Profile Views: 1,102
Last Login: 08/31/09

Photos: Edit | Upload
Videos: Edit | Upload
 Manage Calendar
 Manage Blog
 Manage Reviews

View My: [Dropdown]

Alerts
 New Videos!

My Apps
 Hand picked apps just for you. Check out our Editor's Picks!

- Super Secret Encoder
- SuperPoke Pets
- BuddyPoke

manage apps

Status and Mood

What are you doing right now?
 Sharon what's a good place for dinner in manhattan beach or el segundo?
 Mood: hungry 😞
 Posted 3 minutes ago
[view more](#) | [comment](#)

Meghan likes catching up with old friends in the middle of the night.
 Posted 55 minutes ago from Twitter
[view more](#) | [comment](#) | [message](#)

Suzanne monday funday!
 Mood: happy 😊
 Posted 1 hour ago
[view more](#) | [comment](#) | [message](#)

Back to School : It's the last day to enter the back-to-school sweepstakes!
 Mood: excited! 🎉
 Posted 2 hours ago
[view more](#) | [comment](#) | [message](#)

Josh Adams is back at work. still tired from that plane ride...
 Posted 3 hours ago from Twitter
[view more](#) | [comment](#) | [message](#)

Robert packed and cleaned non-stop the entire weekend. Now i'm going to unwind by watching inglorious bastards. :)
 Posted 16 hours ago from mobile
[view more](#) | [comment](#) | [message](#)

[view my updates](#) | [view all](#)

MUSIC FEED
 Daily #1 Hits

WATCH EXCLUSIVE INTERVIEWS WITH **WILLIE NELSON AND THE USED**
[Watch Now](#)

Advertise Here

People You May Know

- Noah Lopez**
 100 / male
 Beverly Hills, California
[Add to Friends](#)
- JORGE VARONA**
 33 / male
 CALIFORNIA
[Add to Friends](#)
- Mitch mcalister**
 34 / male
 Los Angeles, California
[Add to Friends](#)

[show more](#)

Video of the Day [watch](#)

Over 100 million professionals use LinkedIn to exchange information, ideas and opportunities

Stay informed about your contacts and industry

Find the people & knowledge you need to achieve your goals

Control your professional identity online

Join LinkedIn Today

First Name:

Last Name:

Email:

Password:

6 to 16 characters

[Join Now](#)

Already on LinkedIn? [Sign in.](#)

Search for someone by name: First Name Last Name

LinkedIn member directory: [a](#) [b](#) [c](#) [d](#) [e](#) [f](#) [g](#) [h](#) [i](#) [j](#) [k](#) [l](#) [m](#) [n](#) [o](#) [p](#) [q](#) [r](#) [s](#) [t](#) [u](#) [v](#) [w](#) [x](#) [y](#) [z](#) [more](#) | Browse members [by country](#)

* By clicking Join Now or using LinkedIn, you are indicating that you have read, understood, and agree to LinkedIn's [User Agreement](#) and [Privacy Policy](#).

Memory Lane™

STEP BACK IN TIME

HOTTEST Michelle Pfeiffer | Pete Rose

NEW Historic Newsreels | Life Magazine

Home
Timeless Movies
Memorable Music
Retro TV & Radio
Historic Headlines
Classic Sports
Yesterday's Lifestyle
Vintage Magazines
Archival Videos
High School Yearbooks

classmates®

Preview Classmates® for free
Sign in

Privacy Policy

Memory Lane, Inc., d/b/a Classmates.com
Last Updated: February 17, 2011

Memory Lane, Inc. ("Memory Lane") is committed to protecting your privacy. This Privacy Policy describes our information practices relating to the collection, use, and disclosure of information that we collect from you and how we protect that information.

- Collection and Use of Your Information
- Sharing Your Information
- Changing or Correcting Your Information
- Communications From Memory Lane
- The Security of Your Information
- A Note About International Users
- A Special Note About the Privacy of Minors
- Changes to Our Privacy Policy
- TRUSTe Privacy Certification

Please remember that this Privacy Policy does not apply to information that we collect from you or on our behalf from other sources. We encourage you to read the privacy statement information that Memory Lane collects about you and how we protect that information. For more information, please see our Terms of Service. Each of our Services, which incorporate this Privacy Policy. If you do not agree to these Terms of Service, you may terminate your membership.

To get started:

[Preview Classmates for free](#)

Or select the state where you went to high school:

UNITED STATES

Alabama	Illinois	Montana	Rhode Island	OTHER COUNTRIES
American/Canadian Schools Overseas
Austria
Canada
France
Germany
Sweden
Switzerland
Alaska	Indiana	Nebraska	South Carolina	
Arizona	Iowa	Nevada	South Dakota	
Arkansas	Kansas	New Hampshire	Tennessee	
California	Kentucky	New Jersey	Texas	
Colorado	Louisiana	New Mexico	Utah	
Connecticut	Maine	New York	Vermont	
Delaware	Maryland	North Carolina	Virginia	
District of Columbia	Massachusetts	North Dakota	Washington	
Florida	Michigan	Ohio	West Virginia	
Georgia	Minnesota	Oklahoma	Wisconsin	
Hawaii	Mississippi	Oregon	Wyoming	
Idaho	Missouri	Pennsylvania		

PŘÍLOHA P V: BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA, SOCIÁLNÍ SÍTĚ, INSTANT MESSAGING

e - poradna - www.e-komunikace.com - Bezpečnostní rizika

Jméno

E-mail

Vzkaz
[?]

Strana 1 / 1, celkem 5 příspěvků

xxx 95.173.207.34 14.4.2011 (17:08) [Odpovědět](#) # X
omlouvám se za ty x, ale není potřeba vědět, kdo jsem, četla jsem si něco o sextingu a mám asi s tímto tématem problém, můžete mi nějak pomoci?děkuji za každou radu

redaktor reaguje: 95.173.207.34 |15.4.2011 (09:38)X
na www.sexting.cz najdete rady co dělat a jak se v takové nepříjemné situaci zachovat, další dobrým odkazem <http://www.napisnam.cz/>, kde mohou pomoci s odtrazeným nevhodného materiálu z internetu.

učitel 95.173.207.34 14.4.2011 (10:23) [Odpovědět](#) # X
Školíte a přednášíte o této problematice?Je to velmi zajímavé téma především pro mladší studenty. Jak je ochránit, prevence atd. Popřípadě pokud budete vědět, kdo dělá nějaké kurzy, napište. Děkuji

redaktor reaguje: 95.173.207.34 |14.4.2011 (10:44)X
Dobrý den, neškolím ani nepřednáším, jen občas napíšu k danému problému nějaký článek, ale pokud mohu poradit, vřele doporučuji portál e-bezpeci.cz, tam vám s vaším problémem opravdu pomohou

libhhor 95.173.207.34 6.4.2011 (17:38) [Odpovědět](#) # X
máte facebook, nemohl jsem vás najít

redaktor reaguje: 95.173.207.34 |6.4.2011 (17:39)X
ne nemám, a zatím úspěšně odolávám

kapo09 95.173.207.34 6.4.2011 (17:32) [Odpovědět](#) # X
iaká volit hesla?Mít všechna steiná iak na email. facehnnk atd. nebo volit

Jméno

E-mail

Vzkaz
[?]

Strana 1 / 1, celkem 3 příspěvků

aja 95.173.207.34 15.4.2011 (09:49) [Odpovědět](#) # X
prosím o radu, jak odstraním z facebooku.com, téma přidané do
diskusního fóra.

redaktor reaguje: 95.173.207.34 | 15.4.2011
(09:54) X
Jdi do sveho tematu a tam budes mit odstranit prispevek. To je
vsechno co musis udelat.

robo 95.173.207.34 15.4.2011 (09:43) [Odpovědět](#) # X
zajímalo by mě, jestli si můžu prohlížet uživatele na facebooku když
nemám účet na facebooku?

Děkuji.

redaktor reaguje: 95.173.207.34 | 15.4.2011
(09:45) X
Možná je jednodušší se jedním z uživatelů stát, protože je rozdíl
prohlížet si profil uživatele, anebo jeho stránku. Záleží na uživateli,
jaká práva definuje. Většinou pokud nejste ve skupině jeho přátel,
stejně na jeho profilu nic nevidíte.

redaktor reaguje: 95.173.207.34 | 15.4.2011
(09:47) X
navíc vás to většinou přepošle na přihlašovací stránku,

Dana 95.173.207.34 14.4.2011 (10:17) [Odpovědět](#) # X
procházela jsem si vaše stránky, a zaujala mě sekce se sociálními sítěmi,
má to každý, chci si nějakou vybrat. Můžete doporučit, děkuju 😊

radaktor reaguje: 95.173.207.34 | 14.4.2011
(10:49) X
Z časové tísně nejsem fanda, žádné sociální sítě. Ale to je věc druhá.
Momentálně je asi ať si to člověk připustí nebo ne nejrozumnější cesta
facebook. iak říkáte. má to každý a takv tam každého naidete.

e - poradna - www.e-komunikace.com - Instant messaging

Jméno

E-mail

Vzkaz
[?]

Strana 1 / 1, celkem 2 příspěvků

michal 95.173.207.34 15.4.2011 (10:04) [Odpovědět](#) <#> [X](#)
de nějak znovu získat muj contact list v ICQ, sem ho nechtěně vymazal (všechny lidi ze seznamu)

redaktor reaguje: 95.173.207.34 | 15.4.2011 (11:46) [X](#)
ICQ má kontakty na serveru. Pokud si je vymazal, obnova bude obtížná, ne-li nemožná. Napadá mě, pokud si měl zapnutou historii, tak vybrat čísla uin odtamtud.

jaho 95.173.207.34 14.4.2011 (10:20) [Odpovědět](#) <#> [X](#)
pro jakýho kecálka se mám rozhodnout, je jich hromada, kámoši mi radí ať používám qip, já mám zatím icq a sem spokojenej.

redaktor reaguje: 95.173.207.34 | 14.4.2011 (10:55) [X](#)
Jak píšete, kecálků je opravdu hromada, icq,qip,google talk,jabber atd.....Rovněž používám icq, i přes řadu nevýhod spojených s komercí a licenčními ujednáními se mi zdá stále nejdostupnější a asi i nejjednodušší. Ostatně všechny tyhle ty instant messaging aplikace jsou free, a pokud má člověk čas a náladu, snadno zjistí který mu sedne nejlépe. Icq je u nás a nejen u nás nejrozšířenější a možná i z toho bych trošku vycházel.

Strana 1 / 1, celkem 2 příspěvků

Kniha od BlueBoard.cz